

COACH

„Naslouchejte hráčům“

Ronen Ginzburg

Izraelský trenér nejen o olympijském zázraku s českou reprezentací

SPORT

magazín vydávaný
ve spolupráci s Českým
olympijským výborem

ČESKÁ
TRENÉRSKÁ
AKADEMIE

baseball
basketbal
florbal
fotbal
kolečkové sporty
lední hokej
hokejbal
plavecké sporty
squash
softball
stolní tenis
veslování
volejbal

FINÁLE NA
FOR GAMES 2021

Sazka

eLEAGUE

POWERED BY *iSport.cz*

S PRIZEPOOLEM TĚMĚŘ

1 000 000 Kč

PŘÍMÉ PŘENOSY KAŽDOU SOBOTU A NEDĚLI NA

WWW.SAZKAELEAGUE.CZ

CZC.Gaming

SAMSUNG
Odyssey

OMEN

iSport.cz

GRUNEX
HERNÍ PORTAL

COACH

COACH. Měsíčník. Ročník 6., číslo 9, vychází 7. 9. 2021.

Samostatně neprodejné, vychází jako příloha deníku SPORT. Adresa: 170 00 Praha 7, Komunardů 1584/42, e-mail: magazinsport@cncenter.cz, www.isport.cz, telefon: po předvolbě +420 225 97 volte linku 5275, Redakce – linka 5111.

Šéfredaktor: Lukáš Tomek, vedoucí redaktor: Petr Schimon, grafici: Jaroslav Komolý, Kristýna Kubová, autor grafické úpravy: Milan Jaroš, redakční rada: Michal Ježdík, Filip Šuman, Zdeněk Haník, Michal Barda, inzerce: Jan Nassir (7338), jan.nassir@cncenter.cz, ředitel inzerce: David Šaroch (7227), kontakt na inzertní poradce: linka (7512), marketing: Patrik Kubečka, e-mail: patrik.kubecka@cncenter.cz, ředitel výroby a distribuce: Libor Berka (7283).

Vydává: CZECH NEWS CENTER a.s., Komunardů 1584/42, 170 00 Praha 7, IČO: 02346826
Generální ředitelé: Juraj Felix, Tomáš Stránský.
Rozšiřují společnosti PNS a.s.
Tiskne: Slovenská Grafia a.s., ISSN 2464-6865.

Registrace MK ČR E 22423.
Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí.
Redakce nezodpovídá za obsah inzerátů.
Publikování nebo jakékoli jiné formy dalšího šíření obsahu časopisu COACH jsou bez písemného souhlasu vydavatele zakázány.
© CZECH NEWS CENTER a.s.

TERMÍN UZÁVĚRKY: 31. 8. 2021
TITULNÍ SNÍMEK: HERBERT SLAVÍK
VE SPOLUPRÁCI:

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

Hry trenérskými očima

Kde začít? Srpen byl sportovně tak našlapaný, že by vydal za celý rok. Svěrázná olympiáda, průtrž mračen v českém klubovém fotbale v mezinárodním kontextu, titul mistrů světa florbalových juniorů či premiéra filmu Zátopek, jehož životní příběh s olympiádami 1948 a 1952 zásadně souvisí. Jako přímý účastník OH v Tokiu si nesu tři dojmy.

Zaprvé brutální důslednost Japonců, kteří nesundají roušku za žádných okolností ani na ulici a mně v podstatě znemožnili jakýkoliv pohyb, vyjma eskorty na stadiony. Z Tokia jsem poznal tedy pouze hotel Imperial a několik sportovišť.

Zadruhé mimořádné výkony českých sportovců, z nichž nejvíc mě dojali oba střelci Lipták a Kostelecký, Jiří Prskavec a Alexander Choupenitch.

Zatřetí, že absence diváků nijak neublížila mimořádné kvalitě soutěží, i když jí ublížila v jiném směru, jak analyzuje Michal Ježdík v příspěvku „Hlasitě ticho“.

Osobně jsem byl nejvíc nadšen z mužského basketu a volejbalu, tentokrát hlavně ženského. Film Zátopek je třeba vidět, poněvadž pan režisér Ondříček odhaluje vedle nezpochybnitelných kvalit fenomenálního sportovce i jeho odvrácenou tvář. Neukazuje jen národní hrdinu, svítí i na lidské vlastnosti, které sice

k vrcholovému sportu patří, ale hodně následování úplně nejsou.

A náš Coach? Reaguje rovněž, jak jinak, především na olympiádu. Rozhovory s trenéry Jiřím Prskavcem seniorem o známé pravdě, že trenér je vždy až na druhém místě za sportovcem; Ronenem Ginzburgem, který odhaluje, že úkolem Tomáše Satoranského je, aby spoluhráče v národáku dělal lepšími – mnohem lepšími, než jsou; i Víťou Veselým o tom, že i sportovec může mít velký duchovní rozměr.

Všechny tyto rozhovory reagují na velké české okamžiky v Tokiu. Beachvolejbalisté Perušič a Schweiner, které postihla covidová tragédie, zase vzpomínají na své trenéry. No a hlavní téma? Opět olympiáda, tentokrát nezaměnitelným viděním světa Michala Bardy. A já už utichám a nechám vás toulat se ve vzpomínkách na ty roztodivné hry. Hezké babí léto!

Zdeněk Haník

bývalý trenér volejbalové reprezentace a předseda České trenérské akademie ČOV

FOTO: CZ.BASKETBALL/MARTIN PETERKA

Když Saty vidí míč, je jako malý kluk

Když na sklonku roku 2013 přebíral mužskou reprezentaci, jako jeden z cílů vyhlásil účast na olympijských hrách. Tenkrát to vypadalo jako úsměvná motivační pohádka: vzhledem k tomu že českoslovenští basketbalisté si na OH zahráli naposled v Moskvě 1980, mohl **RONEN GINZBURG** stejně tak dobře přislíbit třeba i zápas na Marsu. Jenže nyní za 57letého kouče mluví skutečnost: po úžasném 6. místě na MS 2019 přišel i senzační postup na OH v Tokiu. „Věřil jsem tomuhle týmu od samého začátku,“ říká přesvědčivě rodák z Tel Avivu, který loni v říjnu získal české občanství.

TEXT: ADAM NENADÁL

Věřit týmu je jedna věc – jistě chvályhodná – ale uznat reálný stav věci také není na škodu. Skutečně jste si v roce 2013 dovedl představit postup české mužské basketbalové reprezentace na olympijské hry, kam se dostane jen dvanáct týmů z celého světa?

„Samozřejmě že ano. (rozhodně) Měli jsme v reprezentaci starší hráče jako třeba Petr Benda nebo Luboš Bartoň, ale viděl jsem i to, že nastupují mladíci jako Tomáš Satoranský, Jan Veselý a Ondřej Balvín. Věděl jsem, že v nich má český basketbal něco velmi dobrého: něco, s čím se dá dlouhodobě pracovat. Věřil jsem tomuhle týmu od samého začátku. Troufal jsem si na účast na mistrovství Evropy, světovém šampionátu i na olympiádě. Nezapomínejte, že v té době už jsem také několik let pracoval v Nymburce a znal jsem dokonale mentalitu českých basketbalistů. Díky ní jsme od začátku měli šanci na úspěch.“

Jaká ta mentalita je?

„Český basketbalista je především skromný. A má vůli tvrdě na sobě pra-

covat. Říkali mi, že ne vždy to tady tak fungovalo, ale generace, kterou mám v národním týmu, tohle bezesbytku splňuje. Skromnost, tvrdá práce, důvěra ve vlastní schopnosti. Tyhle ingredience byly v týmu od začátku.“

Kam se český mužský basketbal posunul za osm let vašeho působení u reprezentace?

„Na úrovni národního týmu není problém. Máme úspěchy, daří se nám, hráči se posouvají. Ale pokud jde o domácí ligu, musíme rozhodně spoustu věcí zlepšit. Česká liga není tak silná, to je ten hlavní problém. Federace se sice snaží a na obzoru je další kvalitní generace, o které bude za tři, čtyři roky hodně slyšet, ale kluby nemají finance na to, aby si mohly dovolit kvalitní zahraniční hráče.“

Domníváte se, že nedostatek cizinců v lize je hlavním problémem českého basketbalu?

„Já mám ale na mysli opravdovou kvalitu. Určitě není správná cesta, aby měly kluby na soupisce šest, sedm hráčů jen proto, že to jsou dostupní cizinci. Mluvím o dvou, třech skutečných lídrech ze zahra-

ničí, vedle kterých porostou domácí basketbalisté. Když budete pořád hrát proti stejně dobrým hráčům, jako jste vy, nijak se nezlepšíte, nikam vás to neposune. Ale s kvalitní konkurencí v týmu se budete zlepšovat na každém tréninku, v každém zápase – ta laťka může být rozhodně výš. Jsem ovšem rád za aktuální případ Ondřeje Sehnala, který přestoupil z USK do Německa a ukázal tak, že cesta nahoru vede i přímo z Česka. Mladí teď chtějí být jako Satoranský, a to je v pořádku. Ale ať se podívají i na Ondru a na to, co dokázal v české lize a jak ho to nastartovalo.“

Po olympiádě jste žertoval, že teprve teď vám dochází, jak velkým úspěchem bylo 6. místo z mistrovství světa 2019. Kdy vstřebáte úspěch v podobě samotného postupu na olympijské hry?

„Je pravda, že vždycky potřebuju čas, aby mi to došlo. (usmívá se) Ale nedávno jsem šel v Praze po ulici a zastavil mě nějaký neznámý chlapík s tím, že mi děkuje, že jsme lidem udělali radost. A tehdy mi došlo, že to je opravdu velké. Říká se, že lidé mohou zapomenout, co jim řeknete, nebo co pro ně uděláte, ale nikdy nezapomenou na to, jak se díky vám někdy cítili. Doufám, že si na olympiádu fanoušci vzpomenou třeba za příštích dvacet, třicet let. Víte ale, co bylo klíčem ke všem těm úspěchům?“

Povídejte.

„Všechny řeči o tom, jak jsem věřil týmu, a kam všude jsme se chtěli kvalifikovat, by byly úplně zbytečné, kdyby v mančaftu nevznikla potřebná chemie.“

Je pravda, že z vašich hráčů je týmový duch cítit i skrz televizní obrazovku...

„Nás opravdu baví být spolu a snad jsme tuhle atmosféru dokázali přenést na palubovku – ať už během olympijské kvalifikace, nebo přímo v Tokiu. I když

RONEN GINZBURG

Narozen: 19. září 1963 v Tel Avivu

Profese: trenér české reprezentace basketbalistů

Hráčská kariéra: Beitar Tel Aviv (1981-95)

Trenérská kariéra: Bnei Herzliya (2000-01), Ramat HaSharon (2001-04), Bnei Hasharon (2004-05), Habik'a B. C. (2005-06), ČEZ Nymburk (2006-10 asistent, 2011-17 hlavní trenér), česká reprezentace (2013-?)

Největší úspěchy: 6. místo na MS (2019), 9. místo na OH (2020), 7. místo na ME (2015), český Trenér roku 2018 a 2019 v kategorii týmových sportů, s Nymburkem oslavil 7 ligových titulů a českých pohárů

Tomáš Satoranský je klíčovým
lídrem reprezentace pod vedením
izraelského trenéra

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ (2 x)

jsme měli těžkosti v podobě covidových opatření, karantén a s tím související nejistoty. Ale fanoušci podle mě rádi vidí, když tým šlape jako tým, poznají to. A mám pocit, že v Česku dvojnásob: Češi jsou velcí patrioti a národní mužstvo podporují víc než své oblíbené kluby. Myslím, že to platí ve fotbale i v hokeji, a řekl bych, že to tak není všude.“

Na MS 2019 jste neměl k dispozici Jana Veselého, na olympiádě kvůli zranění nehráli Vojtěch Hruban, Martin Kříž a Vít Krejčí. Věříte, že pokud budete mít dostatek zdravých hráčů, tak je vrchol tohoto týmu stále ještě před vámi? Na podzim 2022 bude zápasy základní skupiny mistrovství Evropy hostit i Praha.

„Máme 14 až 16 dobrých hráčů, ale když se někdo zraní, tak nastávají problémy – český basket nedisponuje takovou zásobárnou talentů, abychom nahradili

zraněné hráče podobnou kvalitou. Proto bych byl rád za kvalitnější domácí soutěž, jak už jsem říkal. Ale když budeme všichni zdraví, tak léto 2022 bude naše léto! Podívejte se, co jsme dokázali: 7. místo na ME 2015, 6. místo na MS 2019, 9. místo na olympiádě. Věřím, že teď můžeme dokázat něco velikého. Musíme v létě dva, tři měsíce potrénovat pohromadě a pak se uvidí. Každý nás teď respektuje. A my můžeme porazit každý tým na světě kromě USA.“

K tomu bude ale zapotřebí změnit psychické nastavení týmu, ne? V olympijské kvalifikaci proti Uruguayi a v Tokiu proti Íránu se ukázalo, že reprezentace hůř zvládá právě ty zápasy, do kterých vstupuje v roli favorita. I sami hráči přiznávají, že se v pozici outsidera cítí komfortněji.

„Už nejsme outsideri. A moji hráči to vědí. (opět důrazně) Proti Íránu jsme

„VŽDYCKY JSEM MĚL S ROZEHRÁVAČI SVÝCH TÝMŮ DOBRŮ CHEMIÍ. MUSÍME BÝT NA STEJNÉ VLNĚ. SOUVISÍ TO I S TÍM, ŽE KOUČOVAT KLUB A KOUČOVAT NÁRODNÍ TÝM JSOU DVĚ ÚPLNĚ JINÉ DISCIPLÍNY A V REPREZENTACI POTŘEBUJU DOBRÉHO ROZEHRÁVAČE JEŠTĚ VÍC.“

INZERCE

SPORTOVNÍ CESTA VAŠEHO DÍTĚTE MŮŽE ZAČÍT.

Zjistěte, na co má talent díky Olympijskému diplomu.

A hrajte o Toyota C-HR na rok!

#BEACTIVE

www.olympijskydiplom.cz

Olympijský účet z Tokia: výhra nad Íránem 84:78, porážky s Francií 77:97 a USA 84:119

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

měli potíže s covidovými pravidly a proti Uruguayi nám scházel společný trénink. Nebyli jsme v dobré formě. Nechci se vymlouvat, ale to jsou fakta. Každopádně by byla chyba, pokud by si hráči mysleli, že můžeme uspět jen tehdy, když budeme outsidersy. Možná to bylo před pár lety a možná to tak bude za pár let znovu, ale tenhle tým musí zahodit představu, že je outsider. Jsme dobří, o tom jsem přesvědčen. A musíme se k tomu takhle stavět. Já, tým, fanoušci, všichni. Když říkám, že můžeme porazit každého ze světové špičky, tak také můžeme prohrát s každým, ale už ne jako outsideri.“

Jak tým chystáte po taktické stránce na zápasy s giganty světového basketbalu? Chápu, že defenzivu přizpůsobujete specifickým soupeřům, ale co útok? Měníte ofenzivní systémy podle síly a typologie protivníka?

„Ne. Známe svoje přednosti. Hrajeme v tempu, máme rádi týmový basket – v tom je naše síla. Nebudeme ofenzivu přizpůsobovat soupeři: soupeř se má přizpůsobit nám. Máme hráče, kteří to muhle systému vyhovují. Kdybychom je

neměli, museli bychom to postavit jinak. Ale současné složení týmu je pro náš systém ideální a já zase věřím, že systém vyhovuje i hráčům.“

Do projevu mužstva se promítá i nesobeckost jeho lídra Tomáše Satoranského. Myslíte, že mu tohle pojetí basketbalu překáží v NBA?

„Dobrá otázka. Odpovím takhle: Saty je týmový hráč – a v NBA se někdy hraje pro statistiky. Mám pocit, že kluby nepoznají, co může týmu přinést. Určitě by mohl skórovat víc, kdyby chtěl, ale pak by zase něco ztratil ze své hry, která je

důležitá. Nemůžete po něm chtít, aby z něj byl najednou Luka Dončić, nikdy takový nebude. I tak ale na podzim začne už šestou sezonu v NBA, a to je co říct. Osobně bych ho nejraději viděl v týmu, který předvádí kolektivní basket, jak to před lety dokázali San Antonio Spurs – jeho přednosti by pak ještě vynikly. Jenže víte, jak to chodí: v Americe hrajou hoops (slangový výraz, který odkazuje spíše k volnějším, streetballovému pojetí basketbalu – pozn. red.), zatímco v Evropě hrají basketbal. Každopádně Tomáše obdivuju za to, jak dokáže vždycky změnit mentalitu a rychle se adaptovat na basket, který v repre hrajeme.“

Pomáhá mu v tom i fakt, že národní tým je pro něj velmi důležitou součástí jeho basketbalového života?

„Tomáš má s námi jinou roli než v NBA. Dobře ví, že by mohl dávat dvacet, třicet bodů, ale tým by asi prohrával. Jeho úkolem je, aby své spoluhráče dělal lepšími – mnohem lepšími, než jsou. Neptám se Satyho, co ho baví víc. Žije svůj sen v NBA a já mu ho přeju. Jistě ale vím

41

Po tolika letech se dočkal český mužský basketbal olympijské účasti. Naposledy hráli Čechoslováci na OH v Moskvě 1980. Tehdy i letos z toho bylo 9. místo.

jednu věc: on nesnáší porážky. A v NBA hrajete zápas každý druhý den, takže musíte prohry rychle házet za hlavu. Za dvě minuty musíte zapomenout. Pro některé hráče to může být problém. Pamatujete si na Šarunase Jasikevičiuse?“

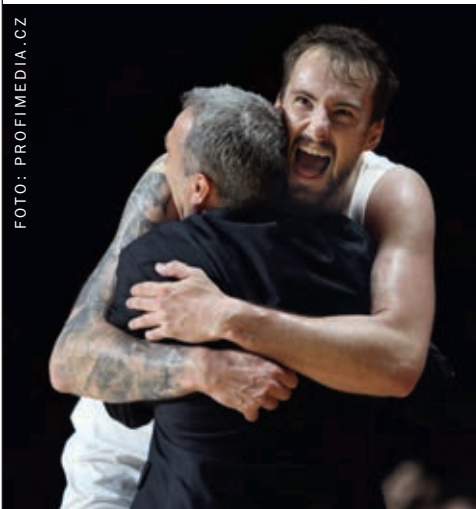
Samozřejmě. Vynikající litevský rozehrávač, který měl lví podíl na porážce amerického týmu na OH v Aténách. Trojnásobný vítěz Euroligy.

„Přesně tak. Jasikevičius byl úžasný hráč v Evropě a logicky odešel do NBA, kde odehrál dvě, tři sezony, a pak řekl: Ne, díky, tohle mě nebaví. A vrátil se zpátky do Evropy.“

Je pro vás dobrý vztah s rozehrávačem jedním z klíčů k úspěchu? Pro kouče v basketbalu je tenhle post nesmírně důležitý: rozehrávači často fungují jako prodloužená ruka trenéra.

„Je to důležité, ano. Vždycky jsem měl s rozehrávači svých týmů dobrou chemii. Musíme být na stejné vlně. Souvisí to i s tím, že koučovat klub a koučovat národní tým jsou dvě úplně jiné disciplíny a v reprezentaci potřebuju dobrého rozehrávače ještě víc. V národáku nemáte tolik času na přípravu, ale také nemusíte

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Euforie s pivotem Ondřejem Balvínem po úspěšné olympijské kvalifikaci v Kanadě

hráče vzdělávat herně, bojovat s nimi, atd. V klubu můžete postupně budovat, s reprezentací musíte hrát na úspěch. Máte dvanáct dobrých hráčů, dvanáct út, která musíte nasytit. Když je nějaká krize, musíte jí vyřešit rychle. A v tomhle všem je rozehrávač naprosto klíčový.“

Probíráte s basketbalisty národního týmu taktiku na zápasy? Dáváte jim prostor?

„Samozřejmě. V klubu kontrolujete všechno. Ale s reprezentací hrajeme proti týmům, v nichž jsou basketbalisté, které třeba Saty potkává v NBA. Nebo Honza Veselý v Euroalize. Samozřejmě se jich ptáme na názor a jejich zkušenosti, jsou to chytrí hráči. Nestydím se za to, že s nimi mluvím. Željko Obradović jednou řekl, že hráči někdy vědí víc než kouč.“

Tohle že řekl Obradović? Vždyť navenek působí jako naprostý trenérský diktátor.

„Ano, zažil jsem to na jednom kempu s ním. Říkal: Nebojte se zeptat se hráčů, někdy vědí lépe než vy. A já to vidím stejně. Snažím se hráčům naslouchat.“

Zmínil jste nastupující generaci hráčů kolem Tomáše Satoranského, která vás zaujala, když jste přebíral →

www.baseball.cz

REPREZENTAČNÍ
PODZIM 2021

EUROPEAN BASEBALL
CHAMPIONSHIP

Torino, Settimo, Avigliana (ITA)
12. - 19. 9. 2021

U23 BASEBALL
WORLD CUP

Sonora (MEX)
23. 9. - 2. 10. 2021

#baseballczech

S Američany se Ronen Ginzburg utkal na MS 2019 i letošní olympiádě. Bude vzpomínat i na umělní Damiana Lillarda.

národní tým. O slovo už se teď pomalu bude hlásit další mladá vlna v čele s jedenadvacetiletým Vítem Krejčím, kterého si na draftu do NBA vyhlédl progresivně smýšlející tým Oklahoma City Thunder, a který dokončuje rehabilitaci vážně zraněného kolene. Směrem k mistrovství Evropy 2022: myslíte, že Satoranský a Krejčí by mohli částí některých zápasů odehrát spolu? Česká hra na perimetru by dostala naprosto novou dynamiku a Krejčí může hrát na dvojce, je to více combo – guard.

„Ano, Vít by teoreticky mohl hrát se Satym, vím to. (usmívá se) Doufám hlavně, že po zranění se vrátí v dobré formě. Potřebuje teď hrát, potřebuje minuty a herní praxi. Vít je samozřejmě velkou součástí budoucnosti národního týmu a celého českého basketbalu. Když se loni na podzim v zápase proti Realu Madrid zranil, bylo to velmi nešťastné, protože šel zrovna nahoru. Začal se dostávat do formy, získával herní praxi v Zaragoze, počítali jsme s ním do reprezentace. A vidíte – i tak si ho vyhlédlí v NBA.“
Mimochodem, Krejčí byl prý zdrcený, když jste ho vynechal z nominace na MS 2019, je to tak?

„Je to pravda, byl posledním hráčem, kterého jsem vyřadil. Rozhodl jsem se tenkrát vzít kluky, kteří si postup na šampionát vybojovali. Taková rozhodnutí musí kouč čas od času udělat. A hráč je musí přijmout: na cestě každého velkého basketbalisty jsou i zklamání, která musí překousnout. Ale když se Vít vrátí zdravý a ve formě, bude jednoznačně velkou posilou.“

Ptám se na Krejčího, protože oksyložený základní rotace mladou krví bude brzy na pořadu dne, třeba Blakeu Schilbovi bude příští rok už 38 let...

„Ano, Blake... Víte, koučoval jsem Blakea už v Nymburce. Myslím, že měl krásnou kariéru, ale mohl z ní dostat ještě o 50 procent víc. Mohl odehrát ještě víc podobných zápasů jako třeba v olympijské kvalifikaci proti Kanadě a pak v Tokiu proti USA. Blake je důležitou součástí týmu, kouči ho respektují. Velké díky taky patří všem, kdo se zasloužili o jeho příchod do USK, kde se k basketu prakticky vracel po dlouhém zranění. Když na Folimanku dorazil poprvé a poslali mi fotky, vypadalo to, že máme novou posilu na pivotu, protože během pauzy trochu přibral. (usmívá se) Ale v USK ho dostali do kondice, z čehož reprezentace

těžila. Jeho zkušenosti, chladnokrevnost... Musím říct, že bez Blakea bychom se na olympiádu asi nedostali. Fungoval jako perfektní X-faktor.“

Když byla řeč o kvalitnějších cizincích v lize, uvítal byste víc takových posil i v národním týmu? Řada reprezentací si takto pomáhá.

„Je pravda, že některé země získávají kvalitní zahraniční hráče jak na běžícím pásu, třeba čerstvě Slovinsko. Pas si tam můžete skoro koupit jako někde v supermarketu. V Česku se ale nedávají pasy jen tak pro nic za nic a tak to má asi být. Blake si ten svůj český každopádně sto procentně zasloužil.“

Musím se zeptat ještě na jednoho veterána: Pavla Pumprlu. Kapitán týmu z MS v Číně při komentování zápasu s Američany v iSport studiu úplně nevyloučil případný návrat do reprezentace a neskrývá, že domácí zápasy na mistrovství Evropy jsou velkým lákadlem. Jak byste se k tomu stavěl?

„Pavel je můj oblíbený hráč. Tenhle rok ale nehrál kvůli covidu. A ten příští? Uvidíme. Je škoda, že Slavia, kterou posílil, nehraje ligu. Ale když bude vypadat dobře a bude se na to cítit, je mož-

né všechno. Pavel patří ke generaci jako Petr Benda nebo Jirka Welsch – právě oni postavili základy současného mužstva. Když přišel Saty do národního týmu, měl v nich perfektní příklady. Tihle hráči jsou důležitou částí našeho příběhu. Všechny úspěchy mají kořeny v tom, co tady položili. A stejně tak doufám, že současná generace inspirovaná tu další.“

Myslíte, že Pavel Pumprla by v sobě ještě našel energii na špičkový mezinárodní basket?

„Někdy je s hráči v tomhle ohledu problém: dokud mají své kariéry a hrají, mají pocit, že je toho moc, a chtějí končit. Ale po pár měsících zjistí, jak moc jim to chybí. Třeba jen těch pár minut na hřišti, které jako veteráni mohou odehrát. Chybí jim fanoušci, kabina, postrádají to všechno. Pavlovo rozhodnutí skončit v národním týmu respektuju. Ale když člověk hraje, neuvědomuje si, jak skvělé to vlastně je.“

Jak jste přijal rozhodnutí Ondřeje Balvína opustit špičkovou španělskou ligu a vyzkoušet si japonské angažmá?

„Ondřej udělal v posledních čtyřech, pěti letech obrovský pokrok. V mezinárodním basketu se bez kvalitního pivota prostě neobejdete, on navíc udělá i spoustu věcí, které nejsou vidět ve statistikách. I když soupeři třeba vystřelí tak, aby je nezblokoval, jeho přítomnost a aktivní obrana jsou pro ně stálou hrozbou. O pivotech se říká, že dozrávají později, a Ondřej je toho typickým příkladem. A Japonsko? Samozřejmě to není na úrovni Španělska. Ondřej by klidně mohl hrát Euroligu, ale to není jeho problém, to je problém týmů, které ho nechtěly. Ale má před sebou ještě hodně dobrých sezon a věřím, že se bude udržovat ve formě a pečovat o sebe. A že bude připraven.“

Je pro vás Balvín v podstatě nenahraditelným hráčem?

„Ano. Nemáme další podobně kvalitní čistou pětku, vysokého pivota. Je unikátní.“

Když už jsme u pivotů; v Tokiu jste v jednu chvíli proti Francii překvapil opravdu vysokou sestavou Satoranský,

Schilb, Auda, Veselý a právě Balvín. Je tohle taktický záměr, který chcete využívat častěji?

„Neměli jsme zatím čas pracovat na tréninku s touhle verzí sestavy, ale v zápase jsem cítil, že je potřeba něco udělat jinak, dát týmu impuls. Je to vždycky risk, chtěl jsem Francii potrestat pod košem, protože Jan Veselý klidně může hrát na pozici číslo tři. Zmiňovaný miniúsek jsme ale prohráli 2:5, takže to nefungovalo. Až ale budeme mít čas v tréninku...“

Chtěl bych se vrátit ještě ke koncovce zápasu s Američany v Tokiu: prohra o méně než 31 bodů by českému týmu teoreticky ještě dávala naději na postup s ohledem na další zápasy

„NESTYDÍM SE ZA TO, ŽE S HRÁČI MLUVÍM. ŽELJKO OBRADOVIČ JEDNOU ŘEKL, ŽE HRÁČI NĚKDY VĚDÍ VÍC NEŽ KOUČ.“

→

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

INZERCE

SPORTOVNÍ INSPIRACI NAJDEŠ NA

SPORT V OKOLÍ.CZ

**NEJVĚTŠÍ
DATABÁZE
KLUBŮ A AKCÍ**

v ostatních skupinách. Tým USA dohrával posledních zhruba pět minut s náhradníky a existovala šance, že by Češi s nejsilnější sestavou mohli porážku stlačit pod kýžený rozdíl – vy jste se ale také rozhodl na palubovku pustit hráče z lavičky. Proč?

„To jsem ale nerozhodl já.“

Jak to?

„Bylo to takhle: Saty mi řekl, že musí střídat, byl zraněný. Řekl, že už to prostě nejde. A bez něj nemělo smysl honit menší prohru, nechtěl jsem riskovat. I kdybychom postoupili, možná by Tomáš ani nezvládl další zápas. Ale já chtěl udržet naše naděje, nevzdal jsem to. Chtěl jsem i teoretickou šanci, chtěl jsem o to bojovat do poslední chvíle.“

Je pravda, že Tomáš Satoranský po olympiádě přiznal, že se potýkal se zraněním třísla. Bylo tak vážné?

„Ano. Proti Francii a proti USA hrál s vážným zraněním třísla. Fyzioterapeut i Pavel Kolář mi řekli, že situace není dobrá. Myslel jsem, že po jedné minutě zápasu s Francií mi řekne, že to nepůjde. Bral ohromné množství prášků proti bolesti. Řeknu vám, že 80 procent hráčů, které jsem v životě koučoval, by ani nepřemýšlelo, že nastoupí. Ale když Saty vidí míč, je jako malý kluk, dítě. Všechno jde stranou. Opravdu hraje srdcem.“

Po olympijské kvalifikaci měli Tomáš Satoranský a Ronen Ginzburg důvody k úsměvům, v Tokiu ale řešili vážné zdravotní trable kapitána

S hráči komunikujete anglicky, i tento rozhovor probíhá v angličtině. Očekáváte od každého nového hráče v reprezentaci, že bude automaticky používat tento jazyk?

„Samozřejmě. Angličtina je basketbalový jazyk a předpokládám, že hráči budou schopni alespoň základní komunikace. V minulosti mi sice pár hráčů v Nymburce nerozumělo, ale ty časy jsou dávno pryč.“

Jak hodnotíte vývoj basketbalu v posledních sezonách a stále častější sázku týmů na malou sestavu, kde není rozhodující výška, ale talent?

„Small ball jsem začal hrát už před lety, ale tehdy to bylo kvůli financím, nemohl jsem si dovolit žádné kvalitní pivoty. (směje se) Ale teď vážně: vývoj směřuje

k tomu, že každý hráč na hřišti musí být schopen ohrožit koš z jakékoliv pozice. I pivoti z větší vzdálenosti. Když například Ondřej Balvín střílí zvenku a daří se mu, jako ze začátku zápasu s Francií v Tokiu, zcela to změnil obrannou strategii soupeře.“

Co byste poradil ostatním trenérům napříč sporty?

„Hlavně buďte sami sebou a nesnažte se být jako jiní kouči. Za každých okolností věřte své cestě. (důrazně) V životě se stává, že věci nevycházejí, a pak se lidé začínají ptát a pochybovat. Ale když věříte své cestě, musíte jí věřit i v těch těžkých časech, být silný a vydržet. Určitě můžete změnit svůj systém, to není žádná prohra – ale ne kvůli tlaku zvenčí.“ □

FOTO: CZ.BASKETBALL/MARTIN PETERKA (2x)

9. MÍSTO

TOKYO 2020 MEN'S OLYMPIC BASKETBALL TOURNAMENT

6. MÍSTO

FIBA U19 WOMEN'S BASKETBALL WORLD CUP

1. MÍSTO

FIBA U20 EUROPEAN CHALLENGER

Kouzlo šampionů: Stejně

Minulý díl jsem věnoval představení Jona Coopera, nejúspěšnějšího trenéra současné NHL a kouče mužstva Tampa Bay Lightning. Dneska se zaměřím na fungování celého trenérského štábu šampionů Stanley Cupu posledních dvou let.

TEXT: SLAVOMÍR LENER

„Nemyslím si, že lidé oceňují veškerý čas, který do této práce spadá. Protože je to mnohem víc než jenom f... malování X's a O's na tabuli,“ tvrdí Jon Cooper.

Asistenti-ponocovači běžně natahují nafukovací matrace pod záře projekčního plátna na korkovou podlahu. Tráví tu hodiny a hodiny, ve dne, v noci. Společně od devíti hodin projdou obvyklou rutinou herního dne: ranní bruslení, individuální a skupinová videa, dvě týmové porady, setkání se speciálními týmy (hráči přesilovek a oslabení) a poté plánování dalších schůzek.

Při vši zátěži musí ale také aktivně odpovídat, držet se v kondici. Cvičí, posilují, hrají devítijamkový golfový turnaj trenérů, tenis na tripech, závodí v hotelových bazénech, pořádají večer deskových her. Vedou šachový žebříček. Jsou v kondici. Asistent Jeff Halpern, který hrával za sedm týmů NHL, stále vypadá natolik fit, že by i teď dal pár střídání.

„Chemie a synergie jsou prvořadé,“ vysvětluje Cooper. „Pokud s hráči buduješ kulturu, musíš i s personálem.“

Hráči oceňují, že trenérský tým dokáže vše zorganizovat tak, aby nenastával chaos, jsou připravení. Každý den dávají instrukce trochu jiným způsobem, různými hlasy. To je znamení trenérského týmu, který si navzájem důvěřuje.

Jako každá úzce spolupracující skupina si trenéři vyvinuli vlastní lingua franca. Například „VIP posilovna“ = sauna. A pokud uslyšíte hráče Lightning křičet „nipple (bradavka)!“ chce, aby dostal puk do prostoru mezi kruhy. „To slovo upoutá vaši pozornost,“ říká Cooper. Tady je některý z jeho motivačních triků: „Jsme šestý nejlepší tým v oslabení v lize, pokud dnes večer ubráníme přesilovky na 100 procent, dávám do placu tyhle golfové boty,“ vyzývá své asistenty. Cooper občas zajde na snídani s majitelem klubu a probírají důležité věci. Asistenti v tu dobu mívají ještě spoustu práce. Třeba až do půl druhé ráno stříhají klipy z posledních tří zápasů,

„VÍM, ŽE JSME POŽEHNÁNI, VYDĚLÁVÁME SPOUSTU PENĚŽ A K TOMU VŠECHNO KOLEM. ALE POKUD BYS TO ROZPOČÍTAL NA HODINY...“
JON COOPER

instrukce různými hlasy

FOTO: REUTERS

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Jon Cooper na střídačce Lightning i se šampaňským na lodi při oslavách Stanley Cupu

probírají vzhazování ve středním pásmu, přepisují záběry z minulé noci z „trenérské kamery“, fixního širokoúhlého záběru, ke kterému má přístup pouze personál.

Příprava musí být svěží, jasná, výstižná. Vaše nadšení se stává jejich nadšením; vaše vlažná prezentace se stává jejich vlažnou prezentací. Jakmile se však zapletete do hloupostí, ztratíte celou kabinu.

Podle knihy Practice Perfect (Kreativita díky automatismu) zabývající se optimalizací zlepšováním: „Pokud cvičíš každý den, je to jako hrát na klavír. Nakonec se dostaneš do stavu, že můžeš začít riffovat s notami.“

To přesně sedí na skvělou přelivku Lightning s elitním střelcem Kučerovem, zabijákem Stamkosem a centrem Pointem.

„Dokážu přečíst každou knihu o koučování, ale nemyslím si, že tu hru někdy uvidím tak, jako to umí hráč typu Kučerova,“ říká asistent Halpern. „Až přijde čas na kreativitu v našem týmu, asi mu dám plátno, na které se bude malovat.“

Na druhé straně je ale v týmu spousta mladíků, kteří potřebují individuální péči. Vysvětlování u tabule a u videa. Hráči přesně ví, kdy a kde je největší šance, aby dostali puk do dobré pozice, nemohou jen hádat.

Trenérka brankářů Jeanin do nejmenšího detailu rozebírá hru soupeřových gólmanů, statisticky dokládá jejich přednosti i slabiny. Z toho těžší samozřejmě i brankáři Tampy, v čele s Vasilevským, který se i díky ní stal jedničkou celé NHL. Je golfová trenérka, ke každému má specifický přístup.

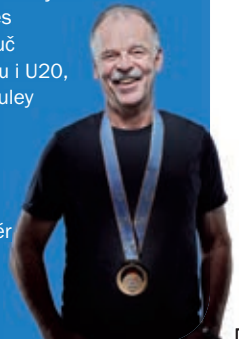
Před každou sérií play off dostanou hráči od Coopera brožuru o deseti stránkách, plnou informací o hráčích

a diagramů podrobně popisujících hru soupeře.

„Nemohu ale přistupovat ke každému zápasu sezony stejně, jako by to byl sedmý rozhodující zápas série. V tom jsem se už poučil. Hokej je teď úplně jiný,“ řekne Cooper. „Jste závislí na klucích, kteří skvěle čtou nastalé situace. Hra probíhá tak rychle, že nutně reagujete na místě. Kreativní hráči do systému zapadnou.“

SLAVOMÍR LENER

- po boku Ivana Hlinky trenér hokejových olympijských vítězů v Naganu 1998
- v NHL působil šest sezon jako asistent Calgary Flames a Florida Panthers, kouč reprezentačního A-týmu i U20, Sparty, Düsseldorfu, Luley a Linköpingu, kde odkoučoval přes 1000 utkání (2x zlato a 4x bronz)
- působil jako šéftrenér svazu a manažer reprezentace (1x stříbro, 2x bronz)

Nechybělo moc a ti dva by se vůbec nedali dohromady. **DAVID SCHWEINER** hrál nejdřív šestkový volejbal a **ONDŘEJ PERUŠIČ** dokonce florbal, v němž to dotáhl až do nejvyšší soutěže. Nakonec u obou vyhrál volejbal, ale ten na písku. A dnes jsou jedním z nejlepších světových beachvolejbalových párů. Svůj úspěch z velké části přičítají velkému štěstí na trenéry.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Potřebujeme mít plán A, B i C

První trenéři

DAVID SCHWEINER: „První trenér byl Jirka Kopecký v Kometě Praha, když jsem hrál šestkový volejbal. Bylo to někdy kolem mého dvanáctého, třináctého roku. Mám na něj dobré vzpomínky. Dokázal v té době oddělit osobnost trenéra při tréninku a po tréninku. A proto se k nám, a i my k němu, choval při tréninku a po něm taky trochu jinak.“

ONDŘEJ PERUŠIČ: „Nejdřív musím říct, že jsem měl obrovské štěstí na trenéry. Hrál jsem poměrně dlouho florbal, takže můj první trenér byl z florbalu. Radek Křiško mě vedl, když mi bylo asi 6 let, ve Spartě Praha. Přišel ze Vsetína a byl to jeden z trenérů, kteří vás dokážou pro tu hru nadchnout. Dodneška trénuje malé děti a je velmi populární, protože dovede děti do sportu zbláznit, chce, abyste byli soutěživí, abyste se snažili vyhrávat, ale na druhou stranu mu jde hlavně o to, aby vás sport bavil a vytvořili si s ním pouto. U mě je s Radkem Kříškem hezké i to, že on nás trénoval napříč kategoriemi, a nakonec jsme si všichni, kdo jsme byli kolem něho, s ním zahráli mužskou extraligu. Bylo to speciální pro nás i pro něj. On mě hodně ovlivnil a díky němu jsem u florbalu vydržel tak dlouho. A volejbalový trenér, když pomínu rodinné trenérské aktivity, to byl půl roku v TJ Petřiny muž, kterému všichni říkali Sláva. Byl to takový hrozně milý, starší pán a pak jsem ho dokonce

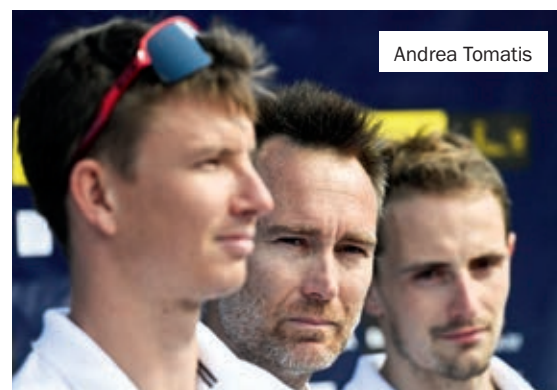
potkával, když jsem chvilinku trénoval volejbalový tým děvčat. S volejbalem měl dlouholeté zkušenosti a dokázal děti u volejbalu udržet.“

Negativní zkušenost

OP: „Z Petřin jsem odešel k florbalu, ale pak jsem působil v jiném pražském klubu. V kategorii starších žáků jsme měli typ trenéra, který mi nesešel. Možná to bylo tím, že jsem byl vývojově trochu pozadu a některé věci jsem si bral víc než ostatní kluci, kteří byli v pubertě a házeli to za hlavu. I když mi nevadí křik při zápasech, do jisté míry si myslím, že to je v kolektivních sportech někdy i nutné, já jsem se s jeho projevem popasoval nepříliš dobře. A když se poprvé rozhodovalo mezi šestkovým volejbalem a florballem, tohle byla jedna z věcí, která hrála v mém rozhodování roli.“

Přechod na beachvolejbal

DS: „Přechod k beachi byl u mě způsobený několika věcmi. Zprv to bylo tím, že jsem nehrál a jen zahříval ten čtveřec, kde se rozvíjejí hráči, kteří se na hřiště nedostanou. Klidně bych spočítal na prstech jedné ruky body, kolik jsem odehrál přímo na hřišti. A druhou věcí bylo studium, protože když nás bylo v týmu dvanáct, program se nepřizpůsoboval mně a mému studiu, ale musel jsem se přizpůsobit já. Pak jsem navíc onemocněl, takže jsem měl nucenou

Andrea Tomatis

plážovní volejbalisté

DAVID SCHWEINER

Narozen: 1. 6. 1994

ONDŘEJ PERUŠIČ

Narozen: 26. 9. 1994

Největší úspěchy: účastníci OH v Tokiu (2021), vítězové World Tour 2 Praha (2021), World Tour 4 Katar Cup Dohá (2021), CCUP Portorož (2019), MEVZA Zonal Event Portorož (2017) a CEV Satellite Pelhřimov (2016), 2. místo na World Tour 1 Montpellier (2017), World Tour 3 Mersin (2018) a 2x World Tour 4 Ostrava (2019, 2021), 3. místo na World Tour Cancún Hub (2021), 5. místo na World Tour Finals Řím (2019)

Ondřej Perušič

David Schweiner

pauzu a rozhodoval se, jak dál. Byly dvě možnosti. Mohl to být tenis, protože jsem ho hrál ještě před volejbalem, což v našem podání byla jen příprava a běhání za tenisáky a dalšími různými míči. A pak beach. Ten jsem si zkusil pod Ondrou Vlčkem, potkával jsem se tam s Ondrou a potkal jsem tam i svou nynější přítelkyni. Ve stejnou dobu jsem se tak před šesti lety dal pod svým prvním beachvolejbalovým trenérem dohromady s přítelkyní i partákem.“

OP: „Skončil jsem s florballem a Ondra Beneš, můj tehdejší spoluhráč ze Lvů, za mnou přišel, jestli bychom spolu nehráli přes léto beach. Od té doby jsem od nějakých čtrnácti v zimě hrál florbal a léto jsem místo letní přípravy trávil na písku. V devatenácti jsem se musel rozhodnout, protože takhle to střídát

nešlo donekonečna, a z rozhodování vzešel volejbal. Můj první trenér byl Josef Beneš mladší, táta Ondry Beneše, a bylo tomu tak od čtrnácti až asi do devatenácti. Pak jsem přešel pod Ondru Vlčka, kde se vytvořila skupina hráčů, v níž vznikl i náš tým. Josef Beneš je ten, díky komu hraji dnes beachvolejbal. Měl velké hráčské zkušenosti a ze spousty jeho rad těžím dodnes.“

Největší přínos Ondřeje Vlčka

DS: „My jsme byli s Ondrou u Ondry Vlčka jako dva různé týmy a postupem času jsme to zkusili společně. Mně to dalo náhled do beachvolejbalu, protože mezi šestkovým volejbalem a beachem je velký rozdíl. Je kladen velký důraz na provedení všech činností, což v šestkách úplně není. Nechci to bagateli-

zovat, ale v šestkách vás občas můžou na hřišti někde schovat. Když třeba neumíte přijímat, pošlou vás na blok apod. A když umíte všechno a jste v tom dobrý, pak patříte k nejlepším na světě. Na beachi, když máte slabinu, soupeř ji poměrně rychle odhalí a na té vás veze celou sezonu. Na beachi jsem pod Ondrou Vlčkem začal přijímat, protože v šestkách jsem nepřijímal. A obecně pohyb v písku asi všichni známe. Na pláži na dovolené je fajn procházet se mezi lehátkem a mořem, ale běhat, skákat a vyvíjet nějakou aktivitu jsem se musel naučit. V začátku to pro mě byl hodně velký problém. Údery jsou na beachi jiné a práce s větrem a podobné věci, to je taky jiné.“

OP: „S Ondrou Vlčkem jsem trénoval od devatenácti do třidvaceti, a on byl →

INZERCE

OFICIÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2021 - 2024

SPOLEČNĚ TVOŘÍME TY
NEJLEPŠÍ PŘÍLEŽITOSTI,
KTERÉ VEDOU K ÚSPĚCHŮ

jeden čas i trenérem juniorské reprezentace. Mně tréninky s ním daly hlavně technický základ. Ondra Vlček je velmi dobrý trenér právě přes techniku.

I proto znovu říkám, že jsem měl štěstí na trenéry, protože jsem potřeboval technický základ. Přišel jsem z florbalu ve chvíli, kdy jsem kombinoval oboje. Šel jsem v létě hned na písek a rychle jsme začali trénovat, abychom byli v nějaké formě na turnaje. Takže nebyl čas opravovat moje technické nedostatky. Právě Ondra, potom, co si nás převzal, s poměrně velkým psychickým vypětím do mě dostal správné technické základy, správnou techniku odbíjení a nějaký styl, který byl dost pokrivený florbalem. A to i proto, že jsem chyběl v mládežnických kategoriích, kde se technika piluje a hodně se na ní pracuje.“

Konec s Ondřejem Vlčkem

OP: „Na svazu se rozhodlo, že vznikne národní tým pod vedením Andrey Tomatis. Pro nás to znamenalo poměrně těžkou volbu: opustit našeho stávajícího trenéra a stát se součástí národního týmu, nebo pokračovat se svým trenérem a zůstat mimo reprezentační družstvo. Rozhodli jsme se jít cestou národního týmu pod vedením Andrey. Naše spolupráce s Ondrou skončila a je trochu smutné, že se tak stalo po našem tehdy největším úspěchu, kdy jsme vyhráli v Pelhřimově evropský turnaj.

4

Aktuálně je český pár na 4. místě světového žebříčku FIVB.

I z toho pohledu to bylo těžké rozhodnutí. Teď už si myslím, a i výsledky ukazují, že to rozhodnutí bylo správné.“

První setkání s Andreou Tomatisem

OP: „Ten rok, kdy k nám Andrea nastoupil, jsem bez Davida, který měl zdravotní problémy, odjel s Honzou Dumkem do Klagenfurtu. Byli jsme druží náhradníci, ale do turnaje jsme se nedostali. Zůstal jsem tam na dovolenou a šel se na turnaj podívat. Viděl jsem v turnaji po starší italský tým, hodně prohrával s ruskou dvojicí, ploužili se tam, ani spolu moc nemluví. Říkám si, proč sem jezdili, to jsme mohli hrát my. Ve výsledcích jsem potom viděl, že z kvalifikace tito Italové došli až do čtvrtfinále na 5. místo. A pak jsme v provincii seděli na Strahově, čekali na nového trenéra. Do místnosti přišel jeden z té dvojice a říká: Já jsem váš nový trenér, jmenuju se Andrea Tomatis, mám vás rád a budu s vámi žít.“

DS: „Andrea nám skoro všechno překopal. My jsme byli zvyklí trénovat jednou, občas dvakrát denně. On nám dal náhled, jak by to mělo vypadat, jak funguje profesionální sport. Že se dodržuje nějaký jídelníček a že s sebou vozí i našeho stávajícího kondičního trenéra. Od jídelníčku přes regeneraci až po naši samotnou volejbalovou přípravu, která obsahovala technickou, taktickou stránku i vytrvalost v posilovně i mimo ni. Byl to komplexní balíček všeho, který si myslím, že nás za ty roky posunul, a bylo to správné rozhodnutí. Kdybych měl vypíchnout jednu věc, tak to nejde, protože je to tak komplexní záležitost, kterou není možné nějak zjednodušit.“

OP: „Já si myslím že ta největší věc, kterou Andrea přinesl, byl herní systém jako takový. Ondra Vlček odvedl obrovský kus práce z hlediska technické stránky naší hry. David nepřijímal, nehrál v šestkách pravidelně. A já měl špatné návyky z florbalu, měl jsem nedostatky - a on náš tým po technické stránce stabilizoval a připravil nás na další práci. A pak jsme potřebovali trenéra, který hrál Světovou sérii, měl velké zkušenosti. Potřebovali jsme hru posunout dál. V tu chvíli přišel Andrea Tomatis a nastartoval náš vývoj dalším směrem. Měli jsme velké štěstí na oba trenéry a taky na načasování jejich působení u našeho týmu. Nejdůležitější je u Andrey herní systém. Není to jedna věc, ale kombina-

ce několika aspektů. Herní systém je to, co nás nejvíc odlišuje od ostatních týmů ve světové špičce.“

Herní systém

DS: „Systém spočívá v přizpůsobování se jednotlivým herním situacím. Ať už jsou to soupeři a změna jejich taktiky. Vnější vlivy, když se nám otočí vítr, když přestane foukat nebo začne být velké horko. Sledovat dění na kurtu a přizpůsobit se jednotlivým změnám. Zvenku to každý vidí docela jasně, ale uvnitř je to těžké rozpoznat. Andrea nás učí, abychom to rozpoznali co nejlíp, co nejrychleji a našli na to řešení. A když řešení nefunguje, mít plán C, abychom zkusili zase něco dalšího.“

OP: „Jedna z největších zbraní toho systému je vlastně jeho jednoduchost. Je to soubor více či méně souvisejících, velmi jednoduchých pravidel. A kdyby za vámi někdo s jedním z nich přišel jako s převratnou myšlenkou, tak mu řeknete: To je přece jasný, to je jednoduchý. Jsou to věci, které vám často přijdou jednoduché a logické. Zaprvé ale ne vždy si je dovedete uvědomit a dělat je, aniž

„ANDREA NÁM SKORO VŠECHNO PŘEKOPAL. DAL NÁM NÁHLED, JAK FUNGUJE PROFESIONÁLNÍ SPORT. BYL TO KOMPLEXNÍ BALÍČEK VŠEHO.“

vám to řekne někdo zvenčí. A zadruhé ne vždy jste schopni je dát dohromady do funkčního systému. Celé to vychází z pravidel a z myšlenky, že trenér nemůže být s vámi na kurtu, nemůže vás během utkání koučovat. Nemělo by se to stávat, ale bohužel se to někdy děje. A proto je třeba být sám sobě trenérem.“

DS: „Například na vysokého blokaře bychom neměli hrát dlouhou nahrávku do antény, ale měli bychom se ho snažit rozhybat podél sítě, nebo hrát ze středu, trochu mu sebrat úhly k blokování. A pak třeba rozpoznat, jestli je polář běhavý, nebo technicky zdatný na obranu v poli po smečovaném úderu. Těch věcí je opravdu hodně. Bohužel ne vždycky se nám to podaří rozpoznat a pak i provést na kurtu, zareagovat na tu změnu.“

OP: „Musíte být schopní hrát, soustředit se na hru a s nějakým odstupem tu hru

analyzovat a zjistit, co funguje a co ne. Základem našeho herního systému je v každé situaci vědět, co máme dělat. Kdy riskovat, kdy neriskovat, co si můžu dovolit proti obránci, co zahrát. A druhá věc je strategicko-taktická stránka. Daří se nám, bezva. Když plán A nefunguje, tak analyzovat, čím to je. Je to těmito věcmi, je třeba vědět, jak je opravit. Máme plán B, vybereme ho a pokračujeme s ním. Ono je vždycky těžké chválit sám sebe, vlastní tým. Ale myslím, že tato herní vyspělost a schopnost dodržovat herní systém, na kterém hra stojí, na kterém se dá hra, ve chvíli, kdy se nedaří, vystavět, tak to je něco, co náš tým spolu s taktickou přípravou v rámci světové špičky výrazně odlišuje. Protože nejsme hráči, kteří by byli technicky nebo fyzicky výjimeční. Výjimeční jsme právě tím našim trenérem.“ →

INZERCE

ČESKÝ SQUASH

Kde se vaše děti mohou naučit hrát squash

Hrajte squash s námi!

Více informací na www.czechsquash.cz/deti

FOTO SPORT: MICHAL BERÁNEK

DS: „Není to ale tak, že bychom měli 10 variant, ze kterých si můžeme vybírat. Na jednotlivé situace bychom ale měli reagovat tak, jak nás on učí.“

OP: „Samozřejmě se nám to vždycky nepodaří. Třeba se necháme unést atmosférou, nebo soupeř hraje tak dobře, nebo nám se nedaří, že ani sebelepší plán nás nespasí. Ale to se stane každému. Jde o to, aby byl člověk připravený opravovat problémy během zápasu co nejrychleji, když se objeví. Je potřeba mít systém, protože když ho nemáte a přestane se dařit, tak se celá hra sesype. Zápas jsou poměrně krátké na to, aby měl člověk čas obětovat polovinu setu a vymýšlet, co s tím bude dělat. Tady musí člověk vědět okamžitě, co má udělat, co upravit.“

Taktika na utkání

DS: „Před samotnou taktickou přípravou si dělá přípravu Andrea sám a také ještě náš statistik. Dají hlavy dohromady a finální produkt přinese Andrea před zápasem. Představí nám svůj záměr a pak se bavíme o nějakých malých změnách. Když máme nápady, tak se o nich bavíme a řekneme si, jestli je to velká blbost, nebo dobrý nápad. Pamatuju si zápasy, kdy jsme měli taktickou přípravu, ale začali jsme úplně jinak, a nakonec jsme vyhráli. A to tak nějak podtrhuje tu myšlenku plánu A, B, C, že neexistuje jedna správná varianta a že třeba být připravený na všechno.“

„NEJSME HRÁČI, KTERÍ BY BYLI TECHNICKY NEBO FYZICKY VÝJIMEČNÍ. VÝJIMEČNÍ JSME PŘÁVĚ TÍM NAŠÍM TRENÉREM.“

OP: „Přesně, jak říká David. Je třeba být připravený. Je to o vnímání a koučování. Trenér nám představí taktiku a současně říká: Na hřišti jste vy. Jakmile zjistíte, že to nefunguje, tak nejhorší je dodržovat taktiku, která je špatná, po zbytek zápasu a stejně prohrát. Takže máme být připraveni na to, že když taktika nefunguje, změníme ji na jinou nebo ještě nějakou další. Přesně takhle se budují jednotlivé plány B a C, které my musíme během zápasu měnit.“

Tokio, jediný trénink po karanténě a izolace před utkáním

DS: „Naše příběhy byly rozdílné. Ondra byl nakažený a měl lehké příznaky. Já byl jen v izolaci, tak jsem se mohl udržovat fyzicky. Nejdůležitější bylo, že jsem pak mohl i s trenérem chodit trénovat na písek, mít balon v ruce. Protože když máme třeba tři dny pauzu, snadno ztratíte cit a kontrolu nad míčem, což pak rozhoduje. Být na balonu, udělat co nejvíc správných opakování, ať už se to

týká jakékoli herní činnosti, a být naladěný na soupeře. Já si často představuji, jak by se zápas mohl vyvíjet. Možnosti byly omezené a tohle jsou za mě nejdůležitější věci.“

OP: „U mě fyzická stránka byla až to poslední, co jsem trénoval. Do tří dnů před zápasem jsem nebyl schopen žádné fyzické aktivity. S trenérem, kondičním trenérem a psychologem jsem se zaměřil, abych udržel aspoň nějaký cit pro míč. Byla tam práce s volejbalovým míčem, jemná motorika s tenisáky, kombinace toho, co mi v izolaci dovolili. A pak, když mě pustili z izolace, jsme měli všehovšudy jenom jeden delší trénink a tam jsme se zaměřovali na to, abychom trochu oprášili souhru a základní údery, herní situace, přípravu útoku, příjem, nahrávku, protože na tom by měla naše hra stát. Jestli odztrátujeme nějaké procento míčů a pak se pokusíme Mexičany dostat v obraně. Taktika byla trochu odlišná než normálně, byli jsme domluveni, že bude třeba na podání víc riskovat. Myslím, že David měl i povolení, že když něco nebude fungovat, mohl víc riskovat na bloku. A měl mi víc pomáhat při útoku nebo sejmout ze mě tlak, který jsme očekávali, že na mě bude vytvořený. Příprava se lišila v technicko-taktické stránce, kdy Davidova role byla silnější než normálně. A potom jsme se zaměřili spíš na nějaké hašení problémů.“

Sami v budoucnu trenéry?

DS: „Asi by hrozně záleželo trenérem koho a na jaké úrovni. Myslím, že to máme oba v hlavách. Mě by určitě bavilo stát za nějakým mladým týmem a vidět jeho vývoj. A pokud bych měl někoho trénovat, tak bych to směřoval na tu nejvyšší úroveň.“

OP: „Mám to podobně. Profesionální sport je dost specifický, co se týče nároků sama na sebe a co očekáváte od okolí. Ve chvíli, kdy člověk hraje na této úrovni, bych nedokázal změnit mentalitu na nějakou amatérskou úroveň. A to není chyba mých potenciálních svěřenců. Myslím, že bych asi nebyl dobrý trenér pro amatéry nebo pro děti. Asi bych je nedokázal dostatečně zaujmout, ani správně metodicky vést. Takže, pokud někdy, bych svou roli viděl na nejvyšší úrovni, kde může člověk prodat své hráčské zkušenosti a kde se dají plně uplatnit věci, které nás učí Andrea Tomatis.“

EURO ČESKÁ REPUBLIKA FLOORBALL 2021 TOUR

15.-17. ŘÍJNA | PLZEŇ

HALA TJ LOKOMOTIVA

WWW.CESKYFLORBAL.CZ

PŘIJĎTE PODPOŘIT ČESKOU REPREZENTACI

LIVESPORT

deník.cz

JAKÁ?

Simone Bilesová měla být jednou z hvězd letošní olympiády, ale při první disciplíně sportovních gymnastek odstoupila kvůli mentálnímu bloku. Vrátila se až na závěr do soutěže na kladině, po které pyšně pózovala s bronzovou medailí.

Když se na Moravě zeptáte ‚Jaká?‘, znamená to, že chcete vědět, jak se vašemu protějšku daří. Když se zeptáte ‚Jaká?‘ měsíc po skončení olympijských her v Tokiu 2020, které se konaly v roce 2021, chcete vědět něco jiného. Chcete vědět, jaká byla první olympiáda, která byla posunuta o rok. Jaká byla jediná olympiáda, která se kdy konala bez účasti diváků. A jaká byla první olympiáda v historii, o které se ještě tři dny před jejím začátkem nevědělo, zda se vůbec uskuteční.

TEXT: MICHAL BARDA

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Olympijské hry byly v novodobých dějinách zrušeny pouze třikrát, vždy v letech světových válek. Několikrát byly ohroženy nebezpečnou infekcí, poprvé před sto lety v roce 1920 v Antverpách. Bylo tehdy dva roky po skončení války a jen pár měsíců poté, co španělská chřipka ve světě zabila nejméně padesát milionů lidí. Belgie trpěla nedostatkem potravin, plavecké soutěže se konaly v otevřeném kanálu ohraničeném plovoucím dřevěným rámem, protože si země nemohla dovolit postavit bazén. Přesto do Antverp přijelo víc než 2600 sportovců a přes skromné podmínky Hry proběhly bez větších problémů. Byly v poválečné chřipkové době vnímány jako symbol míru a naděje. Ještě nikdy ale nebyly olympijské hry o rok posunuty.

Hry v Tokiu měly začít v pátek 23. července, v úterý Tokio hlásilo druhý nejvyšší počet nově nakažených za posledního půl roku. Šéf olympiády Toshiro Muto nevyloučil, že by akce mohla být na poslední chvíli zrušena: „Nedokážeme odhadnout, jak se epidemie bude dále vyvíjet. O tom, co bychom dělali, kdyby nastal nekontrolovaný nárůst pozitivních případů, budeme rozhodovat,

„JEDNÍM Z MIMOSPORTOVNÍCH VRCHOLŮ TOKIJSKÉHO OLYMPIJSKÉHO PROJEKTU MĚLA PRO JAPONCE BÝT DEMONSTRACE JEJICH TECHNOLOGICKÉ VYSPĚLOSTI.“

až kdyby to nastalo,“ prohlásil na tiskové konferenci v Tokiu.

Jak to všechno začalo

Když Tokio v roce 2013 vyhrálo svou kandidaturu, radost byla veliká. Čím víc se ale hry blížily, tím víc jejich šťastná hvězda blikala a pohasínala. 12. března 2020, čtvrt roku poté, co se v čínském Wuhanu poprvé objevil neznámý virus, byl v řecké Olympii zapálen tradiční olympijský oheň. Měl putovat po všech japonských provinciích, ale den po zapálení byla olympijská štafeta zastavena a o deset dní později se japonský premiér a MOV dohodli na odkladu olympijských her o rok.

V únoru 2021 postihlo japonskou prefekturu Fukušima silné zemětřesení, v březnu se Japonsko uzavřelo pro zahraniční návštěvníky. Znovu spuštěnou olympijskou štafetu provázely protesty a petice obyvatel za zrušení olympiády.

A jen dva týdny před začátkem Her přišlo rozhodnutí, že na sportoviště nebudou smět ani domácí diváci. Nad Tokiem byl vyhlášen stav nouze.

Japonští vládní auditoři spočítali náklady olympiády na více než 20 miliard dolarů, trojnásobek původně plánované částky. Posun termínu ji o tři miliardy prodražil, jen samotná proticovidová opatření stála téměř miliardu. Statisticy přitom nevědí, jak skutečné náklady Her spočítat.

Jsou to jen ceny přímých výdajů za do-dávky a služby, nebo i náklady na stavbu nových sportovišť? Patří do nákladů i vybudování nové infrastruktury, kterou bude hostitelské město využívat po mnoho dalších desetiletí? Přesně spočítat to nedokáže nikdo, ale skoro všichni se shodují na tom, že pořádat olympiádu je ekonomicky nerentabilní a strašně nebezpečný podnik. Vždycky je to balík a vždycky mnohem větší, než se na začátku slibuje.

Pod povrchem

To všechno jsou ale jen přímé náklady. Pak jsou tu ještě náklady skryté, náklady politické a ztráty z nevyužitých příležitostí, která se možná už nikdy nebude opakovat. Jedním z mimosportovních vrcholů tokijského olympijského projektu totiž měla pro Japonce být demonstrace jejich technologické vyspělosti.

Celý svět se měl přesvědčit, že třetí největší světová ekonomika, po mnoho desetiletí klopýtající a hluboce zadlužená, se zase vrací na výsluní a zaslouží si respekt. Před padesáti lety uvedly firmy země vycházejícího slunce na světový trh první kapesní kalkulačky, o deset let později přišel první walkman firmy Sony. Nobelovským objevem modrého polovodičového světla předznamenala japonská věda bouřlivý rozvoj digitálních zobrazovačů i revoluci 21. století v osvětlování. Displeji s LED podsvícením jsme dnes obklopeni na každém kroku,

Vítězná britská štafeta běžců na 4x400 metrů na OH v Antverpách 1920, které se konaly krátce po utlumení kruté španělské chřipky

FOTO: ČTK

FOTO: REUTERS

Nemálo lidí v Japonsku a konkrétně v Tokiu si pořádání prestižní sportovní akce nepřálo, terčem protestů byl i Thomas Bach, předseda MOV. Důvodem byly obavy z prudkého nárůstu nakažených covidem.

INZERCE

FEEL THE GLIDE
CARBON GLIDE

FEEL THE POWER
CARBON CORE FX

FEEL THE PERFECT FIT
CARBON DUO

FEEL THE LIGHTNESS
CARBON AIR2

POWERSKIN

THE FEELING OF VICTORY

ADAM PEATY
KATINKA HOSSZÚ
KIRA TOUSSAINT
RANOMI KROMOWIDJOJO

arena

arena

arena

arena

arena

arenashop.cz

□ TÉMA

Japonsko je první i ve využití humanoidních robotů v mnoha oblastech všedního života.

Tohle všechno chtělo Japonsko světu připomenout. Chtělo jako první společnost prokázat, že hospodářství může díky inovacím růst, i když populace stárne a klesá. Tokijská olympiáda měla nastartovat novou technologickou revoluci. Jenže...

Revoluce, která se (ne)konala

Jenže abyste způsobili revoluci, potřebujete zapálit lidi, kteří ji ponесou dál. Potřebujete technologie někomu ukázat. Nestačí to na dálku – lidi se s nimi musí setkat na vlastní kůži, musí si je sami osahat, zažít pocit překvapení a novosti.

Ten ale nezákáte, když si doma v tepláčkách otevřete třetí pivo, díváte se na starém kanapi na svou starou televizi a vlastní revoluce se prý odehrává deset tisíc kilometrů daleko. Možná si toho nového totiž ani nevšimnete. V nejlepším případě vás to zaujme, ale revoluce to ještě není.

A že těch příležitostí v Tokiu bylo dost. Japonská ekonomika sází na vodík jako zdroj energie mnohem víc než od praxe odtržená evropská elektromobilita. Jako se expres Shinkansen stal technologickým symbolem olympiády v roce 1964, mělo Tokio 2020 vstoupit do historie jako ‚vodíkové hry‘. Vodíkem poháněné osobní vozy a autobusy Toyota měly technologii předvést všem návštěvníkům. Virtuální realita na stadionech měla mísit skutečnost se sofistikovanými rozbory a analýzami. Rozpoznávání obličejů s umělou inteligencí mělo hlídat přístup do jednotlivých prostor a zajišťovat naprostou bezpečnost Her.

Televizní produkce, přesunuté v nebyvalém objemu i kvalitě do internetového prostředí a do cloudu, teleportovaly sportovce a trenéry ze sportovišť v Tokiu přímo do evropských a amerických studií. 3D snímání jednotlivých disciplín umožnilo prostorové zobrazení pohybu a jeho analýzu, užitečnou nejen pro diváky, ale i pro samotné sportovce. Vyzkoušelo se

Robot od Toyoty míří na koš v poločase olympijského utkání amerických a francouzských basketbalistů

VE ZLATÉM DEŠTI SKVĚLÝCH VÝKONŮ SE ODEHRÁVALY I HRY POKROUCENÝCH ABSURDIT, KTERÉ SE OBJEVÍ VŽDY A MOŽNÁ VYPOVÍDAJÍ VÍC O STAVU SVĚTA A SPOLEČNOSTI NEŽ SAMOTNÉHO SPORTU.

FOTO: ČTK, PROFIMEDIA.CZ

Výkvět japonské techniky, rychlovlak Shinkansen jako novinka při OH v Tokiu 1964 a letos

internetové streamování televizního obsahu v neuvěřitelném 8k rozlišení. Radarový systém, který armáda používá pro sledování stíhaček a raket, do nejmenších podrobností analyzoval všechny nadhozy i odpaly v baseballu.

Jak říkají marketéři, šanci udělat první dojem dostanete jen jednou. Do Tokia nepřišel nikdo, kdo by to všechno mohl vidět a obdivovat. Technologie tu budou dál, ale nadšení pro jejich užívání se už nebude budit tak snadno. Toyota s miliardovým sponzorským kontraktem se odhlásila ze zahájení Her a po dobu jejich trvání omezila svou televizní prezenci na domácím japonském trhu. A tak největší pozornost nakonec budil její basketbalový robot CUE5, který v přestávce utkání Francie-USA bezchybně střílel trojky i střely z poloviny hřiště.

Příběhy z antických bájí

Jako stojí maratonský běh na příběhu starořeckého kurýra Pheidipida z války s Peršany, každé novodobé olympijské hry stojí na příbězích a osudech hvězd i téměř neznámých sportovců. Na dramatech, kdy se mnohaleté sny a úsilí jednotlivých aktérů, prostá náhoda i bohyně Fortuna setkávají na stadionu v jediném okamžiku, aby z něj vyšel jediný vítěz. Antické divadlo, kdy bůh vystoupí ze stroje, nejasnou situaci vyřeší a představení končí. Připomíná to pohádku, jako pohádka to inspiruje a často to také pohádka je.

Příběh trojnásobného mistra světa Josefa Dostála, který se v touze po olympijském zlatu v závodech singlkajaků vydal až téměř do bezvědomí, došly mu síly a skončil hluboce poražený a zklamaný pátý, aby o dva dny později získal se

svým partnerem Šloufem na deblkajaku bronz.

Objetí výškařů Gianmarka Tamberiho a Mutaze Baršima, kteří se na výšce 239 cm po třech marných pokusech o olympijský rekord odmítli dál rozeskakovat a jako dva vítězové si vyčerpaně padli do náručí. Jako připomínka ležela v sektoru na zemi sádra s opraveným datem, na kterou si Tamberi po těžkém zranění kotníku před olympiádou v Riu v roce 2016 napsal ROAD TO TOKYO 2020. Baršim tenkrát svému soupeři kamarádsky dodával odvalu...

Nizozemská cyklistka Annemiek van Vleutenová, která v cíli silničního závodu šťastně slavila vytožené vítězství, než jí

řekli, že před ní už jedna její soupeřka projela cílem.

Rozjívěnu děti, které s úsměvem a bez záchvěvu strachu ovládly krkolomné ženské skateboardové pódium. Co ví třináctiletý člověk o světě, který právě dobyl? Všem třem medailistkám bylo v Tokiu 42 let – všem třem dohromady...

Jedna z nejlepších Simone Bilesová, která odstoupila z finálové soutěže družstev a přišla tím o možnost stát se nejúspěšnější gymnastkou všech dob, otevřeně promluvila, s jakými démony ve svém nitru bojuje. Již dříve podobný problém přiznala tenistka Naomi Osakaová po French Open. Fenomenální plavec Michael Phelps, pracující v Tokiu

Akio Toyoda, prezident a generální ředitel firmy Toyota, odhaluje plány na výstavbu prototypu města budoucnosti na 70 hektarech hory Fudži. Představil ho jako živou laboratoř, město poháněné vodíkovými články.

FOTO SPORT: MICHAL BERÁNEK

Josef Dostál se oklepal z individuálního zklamání a slavil týmový bronz

jako expert a analytik pro NBC, k tomu řekl: „Jsme prostě jen lidé! Jsme lidské bytosti. Nikdo z nás není dokonalý a je v pořádku nebýt v pořádku. Je v pořádku zažívat vzestupy a pády. Každý z nás někdy potřebuje požádat o pomoc, když něčím takovým prochází. To pro mne bylo ze všeho nejtěžší, když jsem měl pocit, že nesu na svých bedrech tíhu celého světa. Je to fakt strašně těžké!“

Jejich hlasy znovu otevírají palčivou faustovskou otázku, čím duše sportovce za úspěch a touhu po vítězství platí. Vybičovaná očekávání dokážou rozežrat sebevědomí i těch nejdolnějších, média a sociální sítě hladově číhají na sebemenší náznak slabosti. Hyeny, které v savaně krouží kolem stáda štíhlých antilop v naději, že si nějaké neobratné mládě zlomí nohu. Zákony přírody, kdy se poražení odvážní stávají kořistí smečky zbabělých. Média vědí, že smrt hvězdy prodává ještě lépe než vítězství. A porážka je někdy horší než smrt.

Ve zlatém dešti skvělých výkonů se odehrávaly i hry pokroucených absurdit, které se objeví vždy a možná vypovídají víc o stavu světa a společnosti než samotného sportu. Transgenderová vzpěračka, ke které se upínaly zraky globálních progresivistů, ukončila olympijskou soutěž bez jediného platného pokusu. Šest nechápajících a roztrpčených plavců,

Hojně diskutovaný double gold v podání výškařů Baršima a Tamberiho

kterí se museli z tokijského letiště vrátit domů, protože je jejich národní federace vyslala na Hry v rozporu s kvalifikačními kritérii. Olympijský vítěz ve střelbě, který je členem údajně teroristické organizace. Sportovní velitel, který jako první čin po nástupu do funkce veřejně káží na svůj prapor a v médiích decimuje své nejlepší, že si dovolili odletět na Hry bez očkování - aby sám neočkovaný odletěl za nimi a producoval se v Tokiu mezi nimi. Koncentrace pokrytectví, esence namyšlenosti, antiklimax leadershipu... i to byly letošní Hry. Hry lidí.

Moc nade vše

Politika znamená správu věcí veřejných a olympiáda je dnes politická víc než kdykoliv dřív. Že je olympijská myšlenka skvělé PR a dá se za ni mnoho schovat, vědí mocní tohoto světa moc dobře. V minulých letech se MOV opakovaně střetl s klanem Lukašenkových, který si zprivatizoval běloruské olympijské hnutí. Kontroverze pokračovaly i v Tokiu v případě sprinterky Cimanouské, kterou chtěl režim z Tokia pod dohledem eskortovat domů.

Již v roce 1936 před olympiádou v Berlíně hrozily Spojené státy a Velká Británie, že se Her neúčastní. Německo vyvinulo velké diplomatické úsilí, aby bojkotu zabránilo, a využilo pak berlínské Hry k demonstraci nacistické moci.

První skutečný bojkot přišel až v roce 1956, kdy vypukla suezská krize a Sovětský svaz měsíc před olympiádou v Melbourne přepadl Maďarsko, aby násilím potlačil protikomunistické národní povstání. Konflikt pokračoval i na Hrách, kdy došlo ke skandálnímu utkání obou zemí v semifinále turnaje vodního póla. Maďari hráli o víc než jen sportovní vavříny, Rusové zas o světovou dominanci. Krvavou řež ukončili až rozhodčí po všeobecné bitce hráčů i diváků 90 sekund před koncem za stavu 4:0 pro Maďary, kteří nakonec získali i olympijské zlato. Rusové v Melbourne zas poprvé v historii zvítězili v hodnocení národů.

Čtyřicet šest sportovců z východního bloku z olympiády v Melbourne uteklo na Západ, po nějaké době je následovala i olympijská vítězka a rekordmanka Olga Fikotová, kterou si její americký snoubenec a pozdější manžel Harald Connolly legálně vyreklamoval z Československa. Olga chtěla Československo dál

FOTO: REUTERS

5

S tolika zlatými medailemi byl králem Her v Tokiu americký plavec Caeleb Dressel.

reprezentovat, ale uražení politici jí tak dlouho bránili a házeli klacky pod nohy, až ji otrávil úplně. Jako americká občanka pak Olga Conollyová reprezentovala Spojené státy na dalších čtyřech olympiádách. Když v roce 1972 v Mnichově končila svou pohnutou olympijskou kariéru, byla vůbec první neamerickou vlajkonoškou americké výpravy.

Bojkoty olympijských her se pod různými záminkami používaly jako politická zbraň i v dalších letech. A sotva před pár dny skončila olympiáda v Tokiu, začali světoví politici mluvit o bojkotu zimní olympiády v Pekingu, která přijde za půl roku. Ale protože vědí, že zmizet dobrovolně ze světové sportovní scény se dnes rovná rituální sebevraždě, naznačují, že by do Číny sice mohli přijet sportovci, ale ne politici. To ale většině sportovců zas

až tak moc vadit nebude. Ale je vůbec reálný bojkot, když jedním z nejsilnějších hybatelů právě skončených Her byly společné technologické projekty amerického Intelu a čínské Alibaby?

Olympijský koníček

Je to již přes devadesát let, kdy v Amsterdamu bývalý hulánský důstojník František Ventura pro Československo získal olympijské zlato v jezdectví. Již tehdy prokázal, že málokdy vyhrávají ti hodní: jeho valach Eliot byl vzpurný a těžko ovladatelný kůň. V rozskakování Ventura s Eliotem jako jediní čistě skočili extrémně vysoký dvojité oxer a s nejnižším skóre v olympijských dějinách v soutěži nečekaně zvítězili. Naposledy se český parkurový tým zúčastnil olympiády v Berlíně v roce 1936, později již jen

5

Tokio bylo pátým městem po Paříži, Londýnu, Los Angeles a Aténách, které hostilo podruhé letní olympijské hry. Jako první je pořádalo s ročním odkladem. →

INZERCE

Cesta k úspěchu vede
přes trvalé hodnoty
a fair play.

FOSFA
Life Science

GENERÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2020 - 2024

Smečař Earvin Ngapeth byl hvězdou zlatého volejbalového týmu Francie

paběrkovali jednotlivci ve skocích a všestrannosti.

Nyní si český tým vyjel účast na olympiádě po dlouhých 85 letech znovu. Formát jezdeckých soutěží byl tentokrát trochu nezvyklý a už od začátku šlo o všechno. Zatímco jezdci na olympiádě sbírají zkušenosti a někteří soutěží i po šedesátce, nejvyšší forma koní může trvat jen pět či šest let. Jen při šťastné shodě okolností se tak kůň za svou kariéru může dostat na olympiádu dvakrát. Logistika dopravy na druhý konec světa je přitom extrémní: koně byli týden v karanténě v Cáchách, pak se po dálnici přesouvali do belgického Lutychu a odtud leteckým speciálem do Tokia. Každý přesun i dlouhé stání v přepravním boxu koně extrém-

ně stresuje a najít tak zdraví i společnou formu koně i jezce v jednom okamžiku na druhé straně světa je alchymíí hodnou císařského dvora. Postup do finále našim jezdčům unikl mnohdy jen těsně, velkou daň si vybrala teprve první zkušenost s olympijskou atmosférou a soutěží.

Modrý kohout proti zbytku světa

Co ale bylo v Tokiu nápadné, byl neuvěřitelný vzestup Francie v týmových halových sportech. Že jsou Francouzi dobří, se vědělo, ale že v šesti turnajích dosáhnou na pět medailí a z toho tři zlaté, nečekal asi nikdo. Les Bleus to dokázali a nastavili si latku před domácí olympiádou za tři roky opravdu hodně vysoko. Zůstává ote-

FRANCIE V TÝMOVÝCH HALOVÝCH SPORTECH

muži

ženy

Házená

1. Francie	1. Francie
2. Dánsko	2. ROC
3. Španělsko	3. Norsko

Basketbal

1. USA	1. USA
2. Francie	2. Japonsko
3. Austrálie	3. Francie

Volejbal

1. Francie	1. USA
2. ROC	2. Brazílie
3. Argentina	3. Srbsko

Tvář největšího politického skandálu OH v Tokiu. Běloruská sprinterka Kryscina Cimanouská našla azyl v Polsku poté, co ji běloruští funkcionáři nutili předčasně odletět z Tokia.

HODNOCENÍ ZEMÍ NA OH V TOKIU

	zlato	stříbro	bronz	celkem
1. USA	39	41	33	113
2. Čína	38	32	18	88
3. Japonsko	27	14	17	58
4. Velká Británie	22	21	22	65
5. ROC	20	28	23	71
6. Austrálie	17	7	22	46
7. Nizozemsko	10	12	14	36
8. Francie	10	12	11	33
9. Německo	10	11	16	37
10. Itálie	10	10	20	40
11. Kanada	7	6	11	24
12. Brazílie	7	6	8	21
13. Nový Zéland	7	6	7	20
14. Kuba	7	3	5	15
15. Maďarsko	6	7	7	20
16. Jižní Korea	6	4	10	20
17. Polsko	4	5	5	14
18. Česko	4	4	3	11
19. Keňa	4	4	2	10
20. Norsko	4	2	2	8

vřenou otázkou, zda je výsledek i trochu štěstím, když třeba volejbalisté galského kohouta stáli v základní skupině blízko vyřazení? Povedený závěr byl však zlatou odměnou i pro kouče Laurenta Tillieho, který se s týmem po devíti letech loučí a přenechává trenérskou židli dvojnásobnému olympijskému a trojnásobnému světovému šampionovi, Brazilci Bernardinovi. Takové personální politice se asi nedá nic vytknout!

Samozřejmě, že si MOV vysloužil od kritiků i mnohá tvrdá slova. Mluvílo se o hamižnosti, o ohrožení zdraví, o nesmyslném trvání na pořádání olympiády. Jenže doposud Hry opravdu zastavila jen válka. Zrušit, co budovaly generace oddaných nadšenců, je lákavé snadné, ale vzdorovat nepřízní osudu snadné není. Nedělat nic je snadné, ale uspět snadné není.

Všechnu kritiku často pronášejí lidé, kteří nenesou žádnou zodpovědnost a sami nemusí o ničem rozhodovat. Ne-

jde totiž jen o sport. Zrušili byste práci a zápal japonských pořadatelů, kteří své Hry osm let do nejmenšího detailu poctivě připravovali? Opravdu? MOV nakonec v Tokiu provedl téměř 800 tisíc covidových testů, odhalil necelé tři stovky pozitivních případů.

Olympiády v Tokiu se zúčastnilo přes jedenáct tisíc sportovců, na každého z nich připadají stovky a často tisíce konkurentů, kteří se až na samotnou olympiádu nedostali. Dohromady jsou to miliony sportovců, kteří se den co den snaží být lepší než včera, kteří vstávají s olympijským snem a myšlenkou v srdcích a večer, unavení, s ní zase usínají. Miliony těch, kteří si nenavykli vzdávat se, ani když to opravdu moc bolí. Miliony těch, kteří i v soupeření a boji jsou připraveni projevit svůj obdiv a respekt k soupeři. Ti všichni si olympiádu zasloužili.

Na svém zasedání v Tokiu upravil MOV znění tradičního olympijského hesla na ‚Rychleji, výše, silněji – společně!‘ Medaili na tokijských Hrách získali sportovci z 93 zemí, zlatou zástupci 65 zemí. Taková šíře kvality ve světovém sportu nikdy nebyla. Kde se to bere?

Od dob Keňana Julia Yega, který se naučil házet oštěpem podle klipů Honzy Železného na Youtube, až se stal mistrem světa, ušel svět na cestě k dostupnosti výkonu pořádný kus cesty. Když chcete, můžete se dnes dozvědět úplně všechno - nebo alespoň dost na to, abyste mohli získat olympijské zlato. Ti neschopní si stěžují a brečí, že to nejde, ti schopní pracují tvrdě na svém úspěchu. Kde že se to v nich bere? No, z koblích to asi nemají...

Tož, jaká?

Oštěpař Níradž Čopra získal pro Indii jedinou zlatou medaili v Tokiu. Země s 1,4 miliardy obyvatel získala už jen dvě stříbrné a 4 bronzové.

MARTIN STRAKA

lední hokej, generální manažer HC Škoda Plzeň

„Přístup k hráčům. Rozhoduji se hodně citem pro situaci. Sleduji mužstvo, jak hráči vypadají, když se nedaří. Když vidím, že makají, poctivě přistupují k tréninku i utkáním, dám jim i navíc volno, odpočinek. Když naopak vidím, že něco šidí, přitlačím.“

Moje prezence v kabině. Jednou za čas udělám i ‚teátr‘ a nechám je zavřené v kabině třeba 2,5 hodiny, ať se koukají na zápas a na to, jak mizerně hrají. Přinejmenším jim alespoň zkazím plány na den. Kontakt s trenéry. Sedím s nimi v trenérské kabině pravidelně každý den už od rána od 8 hodin. Když se nevede, probereme vše důkladněji, tam a zpět, probíráme herní projev, trénink, sestavy. Ale finální rozhodnutí směrem k dalšímu utkání nakonec vždy nechám na trenérech.“

Na které **3 věci** se při řízení týmu v k

SASHA RHYNER

florbal, reprezentační trenér žen

„Pokud jde o krizi týkající se výsledků, je důležité udržet v týmu dobrou náladu, jinak se situace změní ze špatné na horší. Za druhé: nikdy neočekávejte, že situaci změňte během vteřiny. Zkuste analyzovat, kde je problém, případně do analýzy zahrňte tým nebo alespoň jeho lídry. Nebuďte osamělým kapitánem na lodi, jejíž motor jede jiným směrem, než jakým točíte kormidlo. Za třetí: zaměřte se na snadné věci. Vraťte se k základům, dělejte malé krůčky, neočekávejte jeden velký skok ze dna. Musíte stoupat vzhůru opatrně a chytře. Jinak riskujete, že spadnete ještě hlouběji.“

MAREK PAKOSTA

volejbal, předseda svazu

„Za mne to bude trochu obecnější, ale dle mých zkušeností aplikovatelné jak pro sportovní týmy, tak pro pracovní týmy.

1. Zajistit jasné rozdělení rolí a odpovědnosti v týmu.
2. Motivovat a inspirovat členy týmu se zaměřením na krátkodobé cíle.
3. Zintenzivnit komunikaci, ideálně obousměrně.“

zaměříte kritickém období?

MAURIZIO GHERARDINI

basketbal, generální manažer Fenerbahce Istanbul

„Mít obavy v kritické době si nemůžeme vykládat jako pesimismus vůči všem a všemu: musíme zachovat vyvážený přístup. Upřednostňuji přístup nenechat se rozhodit, když věci nejdou správným směrem, nebo pokud výsledky nejsou takové, jaké bychom si přáli. V těchto chvílích bychom se měli chovat opatrně ve všech aspektech týkajících se našeho týmu, zkvalitnit analýzy a pochopit, zda a jak ho můžeme adekvátně podpořit. Což znamená komunikovat s některými hráči více než obvykle. Kontrolovat, zda v týmu nejsou zdravotní či kondiční problémy. Nebo zda se nenaskytne příležitost pro větší sdílení informací mezi trenérským a lékařským týmem a také práci s manažerem médií, jenž by měl zvládnout komunikovat očekávání od týmu v tak kritickém okamžiku. Ale opět, není nutné předem panikařit.“

MILAN MARŠNER

hokejbal, vedoucí reprezentačního úseku ČMSHB

„Trenér by měl vždy zachovat klid, napanikařit. Jakékoliv chování trenéra se emočně odráží na týmu. Nastalou situaci analyzovat a řešit bez přehnaných emocí ve spolupráci s realizačním týmem. Dát prostor týmu se k dané situaci vyjádřit, zapojit do analýzy celý tým. Umět pojmenovat důvody situace a představit plán řešení. Zapojit hráče do řešení situace - sounáležitost v řešení, týmová spolupráce.“

DALIBOR ZORKO

fotbal, člen exekutivy AEFFCA

„Navrhuji tento přístup:
1. Ostražitost. Je to signál pro zvýšenou koncentraci, odhodlání a spojení týmu, což začíná v tréninku.
2. Hra mimo hřiště. Věřím, že v krizových situacích by se trenér neměl soustředit pouze na daný problém, ale také na to, co mu předcházelo.
3. Realizační tým. Dobré nebo špatné rozhodnutí trenéra může rozhodnout zápas. Naslouchejte kolegům v realizačním týmu a řiďte se svými pocity.“

PŘEMYSL PANUŠKA

veslování, metodik ČVS, dříve 15 let na pozici hlavního trenéra reprezentace ČR, 4 roky hlavní trenér reprezentace Německa

„Osobně jsem v praxi vypjaté okamžiky prožíval během letošního MS U23 ve veslování. Jak jsem postupoval, co jsem preferoval a doporučuji, je v následujících řádcích. Trenér by měl mít výjimečnou schopnost empatického myšlení, chápat postoj, názor, příčinu či účel jednání jednotlivých členů družstva. V prvé řadě tedy jde o citlivé jednání s člověkem, o němž víme, že koná s vysokou motivací! Trenér vyhodnotí objektivně a ‚spravedlivě‘ kritickou situaci, nalézá reálný postup řešení. Podstatný je přesný program - popis, pravidla i časová osa jednotlivých činností, úkolů pro trenéra i tým. Trenérova vize má v zásadě vždy optimistický podklad, jsme přece tým sportovců, závodníků či hráčů, kteří chtějí ve finále vyhrát.“

OMAR KOLEILAT

CEO Crestyl

„Doporučil bych následující:
1. Nastavit cíle, které jsou jasné a v krátkodobých prioritách.
2. Nastavit jasné úkoly včetně odpovědností jednotlivých členů a jednoho lídra na každý cíl.
3. Podporujte pravidelnou výměnu informací mezi všemi uvnitř týmu a mezi týmy. Nebojte se změnit složení týmů a koordinujte jejich spolupráci. Například v kratších intervalech organizujte stručné ‚huddles‘ (setkání), na nichž každý člen týmu během 3 minut ostatní informuje o aktuálních krocích a všem zadá akční plán pro další etapu.
V případě, že máte první 2 kroky nastavené, pak by 3 kroky byly následující:
1. Častá komunikace (třetí bod výše).
2. Častá a průběžná kontrola kroků směřujících k cíli.
3. Vést a prokázat nasazení příkladem (to je třeba být k dispozici a pro případnou pomoc 24/7).“

JAROSLAV KORČÁK

softball, hlavní trenér reprezentace mužů

„Krizi doporučuji hlavně předcházet, ale pokud na tým dolehne, pak se snažím hlavně zvýšit objem komunikace. Dávám si pozor na to, aby mluvil každý, tedy aby zazněl nahlas názor všech hráčů týmu. Snažím se také strávit víc času s hráči, kteří nejsou v základní sestavě. Jejich rozpoložení je mnohdy důležitým faktorem na misce vah. Tréninky se snažím upravovat tak, aby kromě věcí, na nichž potřebujeme jako tým pracovat, bylo dost prostoru i na činnosti, které jednotliví hráči subjektivně vnímají jako důležité pro jejich výkonnost. I tomu se snažím dát víc času.“

VLADIMÍR CHLUP

baseball, hlavní trenér reprezentace U23 a Eagles Praha

„Mentální síla a připravenost. V době vrcholících bojů už je pozdě opravovat nebo vylepšovat techniku, hráči musí věřit, že jsou připraveni, a musí umět prodat vše, co natrénovali. Soudržnost. V kolektivním sportu se musí každý umět obětovat pro tým, když je to potřeba, a naopak cítit, že spoluhráči stojí za ním.

Společně tak případně dokáží napravit drobné individuální chyby, které k vypjatým momentům patří.

Udržení kondice. Po dlouhé sezoně docházejí síly a ten, kdo jich má na konci nejvíc, většinou zůstane na vrcholu a raduje se z titulu.“

JOSEF PLACHÝ

stolní tenis, trenér reprezentace mužů, 2x účastník olympijských her

„Kritická období bývají spojena především s psychikou hráče, i proto je při jejich řešení nejdůležitější komunikace s hráči. Jelikož jsme individuální sport, rozebírám situaci s každým sportovcem individuálně. Jedná se například o detaily přípravy, taktiky nebo vyhodnocení konkrétních situací. Co se týče týmových soutěží,

preferuji vytvořit v družstvu dobrou partu, která je dle mého názoru základem úspěchu. Důležité je, aby hráči pochopili, že jsou součástí týmu a že jeden hráč soutěž, turnaj nebo utkání nevyhraje sám.

Práci s týmem bych rozdělil na dvě části. Pokud bych cítil, že v družstvu panuje velké napětí, například před větší akcí typu mistrovství Evropy nebo světa, je potřeba hráče spíše uklidnit a dodat jim sebedůvěru. Tlak a nervozita totiž vyplývají z akce samotné. Druhá část se týká neúspěchu. V takovém případě je nutné analyzovat příčiny, co fungovalo a naopak nefungovalo, případně dále nefunguje. Snažím se, aby každý hráč cítil, že mu věřím, abychom společně našli cestu, jak se z krizové situace dostat. Bez spolupráce a otevřenosti se těžko dosahuje úspěchů a stejně tak překonává krizové období.“

DAVE WOHL

basketbal, bývalý hráč, trenér a GM klubů NBA

„Nedefinovali jsme si kritické období, ale řekněme, že jím můžeme označit play off, delší náročnou šňůru s větším počtem utkání na palubovkách soupeřů

nebo situaci, kdy se tým potýká se zraněním klíčového hráče, jenž bude nějakou dobu mimo hru. Osobně bych se soustředil na tyto tři věci, ačkoli ostatní trenéři mohou mít samozřejmě jiný názor.

1. Důvěra a mentální odolnost. Ať už jde o jakékoli těžší období, jako trenér bych chtěl, aby můj tým zůstal sebevědomý. Aby stále věřil, že pokud budeme i nadále hrát tvrdě a společně jako tým, dokážeme překonat jakoukoli bouři a posunout se k našemu cíli. To znamená vnímat každého hráče jednotlivě a dát mu najevo, jak je pro náš tým důležitý. Stejně tak promluvit si s celým týmem a uspořádat víc týmových večerí nebo jiných akcí, na nichž hráči mohou být spolu a navzájem komunikovat. Můžeme také sestříhat a pustit hráčům momenty, aby viděli, jak jsme schopni tvrdě bojovat o míč, chodit do soubojů, jak dobře jsme něco udělali v útoku nebo v obraně proti těžkým soupeřům, abychom tak posílili jejich sebevědomí.

2. Zdraví. Jelikož jsou utkání náročnější po fyzické i mentální stránce a týmy v soutěži konkurenceschopnější, je důležité, aby jednotliví hráči i celý tým využili každou příležitost, zůstali v co nejlepší kondici a byli připraveni hrát. Součástí toho jsou dobré stravovací návyky a kvalitní výživa, pitný režim a spánek. Kromě toho je důležité pokračovat v péči o tělo, rehabilitaci drobných zranění a pohmožděnin, aby se každý hráč mohl co nejrychleji vrátit do tréninku a utkání a byl maximálně efektivní.

3. Zaměření na klíčové věci v tréninku. Může to třeba být koncentrace na některé klíčové dovednosti u jednotlivých hráčů i týmu. Soustředění se na zlepšení načasování průběhu jednotlivých útočných kombinací a rozmístění hráčů (timing a spacing). Revize kombinací, které vedou k zakončení pod časovým tlakem (na konci limitu pro zakončení nebo v koncovkách čtvrtin či utkání). V obranné fázi se můžeme ujistit, že se po ztrátě míče nebo neúspěšném zakončení všichni hráči co nejrychleji vrací do obrany, zkontrolovat rotace a efektivitu obrany clony na hráče s míčem. Neměli bychom také zapomenout dostatečně se věnovat střelbě, včetně trestných hodů, a cvičením, která reflektují, jak nás soupeři budou bránit a kde jsou příležitosti k překonání obrany jednoduchými přihrávkami.“

Objetí **JIRÍHO PRSKAVCE** v cíli olympijského závodu kajakářů na divoké vodě se synem stejného jména bylo v Tokiu jedním z nejemotivnějších okamžiků, které svátek sportu nabídl. Symbolicky tak ukázali, jak těsné je mezi nimi pouto. Kouč Prskavec ale netrénuje pouze čerstvého olympijského vítěze. Pod jeho rukama vyrostli i další šampioni Ondřej Tunka, Kateřina Minařík Kudějová a na cestě k vrcholu provází řadu dalších nadějných sportovců.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Věřím v osud

Proč jsem se stal trenérem?

„Protože mě vodní slalom baví a rád pracuji s lidmi, kteří mají stejný cíl.“

Moje nejsilnější vlastnost?

„Zkušenost a ochota hledat nové cesty.“

Co na mě mělo největší vliv?

„Příchod jako dorostence do USK a střediska vrcholového sportu, dnešního VICTORIA VSC.“

Moje trenérská filozofie?

„Hledat a nacházet svou cestu k úspěchu, inspirovat se okolím, ale nikoho nekopírovat.“

Jakými hodnotami se řídím jako kouč?

„Být dobrým člověkem.“

Nejlepší rada, kterou jsem kdy dostal?

„Nauč se pískat – budeš to potřebovat.“

Moje nejtěžší rozhodnutí?

„Nevím.“

Co se mi opravdu povedlo?

„To musí posoudit jiní, především závodníci, které jsem v průběhu let trénoval.“

Kdy jsem měl pocit, že jsem měl svěťence při závodech pod vlastní kontrolou?

„Závodníka nikdy nemáte pod kontrolou.“

• • •

Co dělám, když cítím, že za mnou sportovec nestojí?

„Netrénuji ho. Vzájemná důvěra je klíčová a bez ní spolupráce nedává smysl.“

Do jaké míry rozlišuji v přístupu mezi starým a mladým sportovcem?

„Snažím se rozlišovat a individualizovat přístup ke všem sportovcům. Každý je originál a potřebuje něco jiného.“

Stává se mi někdy, že si vůbec nevím rady?

„Většinou ne.“

← JIŘÍ PRSKAVEC starší

Narozen: 2. 5. 1972 v Jablonci nad Nisou

Profese: kanoistika / vodní slalom (kajakář)

Aktivní kariéra: 2x bronz na MS (1995/K1, 1999/K1 hlídky), 2x účastník OH (1996/19. místo a 2000/13. místo)

Trenérská kariéra: trenér vlastního syna Jiřího a Vysokoškolského sportovního centra Victoria

Trenérské úspěchy - Jiří Prskavec mladší (v K1): olympijský vítěz (2021), bronz na OH (2016), 2x mistr světa (2015, 2019), 2x stříbro na MS (2013, 2018), 4x mistr Evropy (2013, 2014, 2016, 2020), 3x bronz na ME (2011, 2017, 2018), v hlídkách 2x zlato, 1x stříbro a 1x bronz na MS, 6x mistr Evropy a 1x stříbro na ME.

Kateřina Minařík Kudějová (od roku 2003, K1): mistryně světa (2015), mistryně Evropy (2020), 2x účastnice OH (2016/10. místo a 2020/15. místo), v hlídkách 1x zlato na MS.

Ondřej Tunka (od roku 2009, K1): mistr světa (2017), v hlídkách 2x zlato na MS

Můj trenérský rituál?

„Nemám.“

Potřebuje trenér víc vzdělání, nebo životní rozhled?

„Obojí.“

Věřím na vyšší síly, nebo zásadně především sobě?

„Věřím v osud.“

Čím se trenérsky vzdělávám nebo inspiruji?

„Spoluprací s odborníky v jiných oborech.“

U čeho si nejlíp odpočínu?

„Procházka s manželkou.“

• • •

Čím si vysvětluju, že čeští vodní slalomáři patří dlouhé roky mezi absolutní světovou elitu, pravidelně získávají medaile na ME, MS i OH a máme stále dostatek kvalitních trenérů?

„Snažíme se úspěšné závodníky udržet u vodního slalomu v pozici trenérů, funkcionářů, dobrovolníků, rodičů atd.“

Třikrát Jiří Prskavec, na loňském snímku zprava dědeček, vnuk a syn. Do rodiny před čtyřmi měsíci přibyl i nejmenší Mareček. V Tokiu přepadlo trenéra dojetí hned u vody po zlaté jízdě olympijského šampiona.

Jsou to největší odborníci v oboru a ty nikde jinde nenajdete.“

V jakém poměru dávkuju trénink na vodě a suchou přípravu, a čemu všemu se na suchu věnujeme?

„Velmi záleží, ve které fázi přípravy se nacházíme, věku i dalších okolnostech. Využíváme, posilovnu, běh, plavání, gymnastiku, jógu, hry, horolezectví, běh na lyžích - i kolečkových, cyklistiku, skialpinismus a další.“

Syn často jede ve finále jako vítěz semifinále až jako poslední a je pod velkým tlakem. Jaký je můj recept na zvládnání psychiky před rozhodující jízdou?

„Je to podle toho, jak je v den závodu nastaven: někdy dodání sebevědomí, jindy zklidnění. V poslední době již předstartovní stavy dokáže regulovat sám.“

Co je nejtěžší na trénování vlastního syna? Jak se mi daří oddělit sportovní a soukromý život?

„Myslím, že daří. Oba jsme profesionálové a dokážeme to oddělit.“

Kdo má poslední slovo při vytváření taktiky: závodník, nebo je to společně dílo?

„Společné dílo, ale poslední rozhodnutí vždycky udělá závodník. Trenér dává doporučení a přispívá pohledem z vnějšku.“

□

NA CO MYSLÍM, KDYŽ BĚŽÍM...

Hlasité ticho TOKYO 202

Olympijské hry bez diváků. Co na to říkají sportovci, kteří jsou zvyklí na hluk, hlasité povzbuzování a reakce? „Právě judo je sport, který Japonci milují, a určitě by byl jedním z nejsledovanějších, o to víc mě to mrzí. Již jsem prázdné haly zažil, ale protože jsem zažil i haly plné, mohu srovnávat. Ale ono vlastně není co, je to nesrovnatelné,“ řekl Lukáš Krpálek před startem OH.

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

Tenistka Petra Kvitová byla ještě ráznější: „Sport bez fanoušků není a nikdy nebude to, co jsme znali a milujeme. Zápas bez fanoušků vypadá spíše jako trénink, nemá atmosféru. Víc se musím hecovat a povzbuzovat, že to trénink není. Pro mě jsou fanoušci potřeba, tím spíše, že zkušené hráče ve vypjatých chvílích podpoří a povzbudí, na rozdíl od těch méně zkušených, na které naopak před fanoušky může dolehnout tíha okamžiku.“

Kromě několika soutěží, které se konaly v odlehklých prefekturách, proběhly tokijské Hry před prázdnými ochozy. Sportovci a týmy soutěžili pod tichem tribun. Ačkoli je většina ráda za příležitost během pandemie soutěžit, nemohu se ubránit pocitu, že něco významného chybělo. Jsem přesvědčen, že Japonsko je jednou z mála zemí, možná jediná, jež měla připravená sportoviště dlouho před zahájením Her, všechna byla vybavena nejnovějšími technologickými možnostmi, které měly být předvedeny v plné kráse nejen sportovcům a divákům u obrazovek a na sociálních sítích, ale hlavně fanouškům z celého světa přímo na sportovištích.

Dva dny před zahájením olympijských her skončila finálová série NBA, všech šest utkání se odehrálo před vyprodanými bouřlivými tribunami pro 18 tisíc diváků. Khris Middleton, Jrue Holiday (oba z Bucks) a Devin Booker (Suns) byli součástí této série a ihned po jejím konci se připojili k výběru USA. Jaký to pro ně musel být šok hrát v moderní super aréně Saitama pro 36 tisíc lidí, aniž by v hledišti seděl jediný fanoušek! Ani náhodou atmosféra basketbalového turnaje nepřipomínala vřavu z finále NBA nebo hluk a chorály z fotbalového EURO v Budapešti.

Jsem přesvědčen, že pozitivní i negativní energie, která se šíří ze zaplněných tribun, je živou vodou pro sportovce, týmy i jejich trenéry. Pro mnohé z nich i jeden z hlavních důvodů, proč stále trénují, hrají a soutěží. Stejně tak se přikláním k názoru, že diváci, hluk a emoce přenášející se z tribun na sportovce mohou z očekávaného výsledku udělat výsledek nepředvídatelný.

Poté, co pandemie přinutila odložit Hry o jeden rok, se japonští organizátoři, kteří očekávali výdělek 800 milionů dolarů z prodeje vstupenek, postavili

MICHAL JEŽDÍK

• Vedoucí sportovně metodického úseku České basketbalové federace, člen VV ČOV. Bývalý basketbalový reprezentant, trenér národního mužstva mužů a U20, Sparty, Prostějova, Nymburka. Byl členem realizačního týmu NBA Detroit Pistons v letních ligách. Opakovaně absolvoval Euroleague Basketball Institut. Certifikovaný lektor ČOV.

FOTO: REUTERS

proti myšlence zákazu fanoušků. Postupem času se ale tento nekompromisní postoj začal zmírňovat, protože počty nakažených covidem narůstaly a vláda vyhlásila ve většině země stav nouze. V březnu se organizační výbor rozhodl nepustit na tribuny zahraniční diváky. Úplný zákaz publika byl oznámen na začátku července, jen několik týdnů před slavnostním zahájením OH. Japonský premiér Suga k tomu řekl: „Vezmeme-li v úvahu dopad varianty delta a abychom zabránili opětovnému šíření infekce v celé zemi, musíme zintenzivnit preventivní opatření.“ Nic víc, nic méně.

Napadá mě otázka, zda je na světě kromě Japonska jiná země, která by se rozhodla stejně. I s vědomím ztráty 800 milionů dolarů ze vstupenek, s náklady přes 15 miliard dolarů a poklesem japonské ekonomiky o 4,8 % v roce 2020.

Nikdy předtím se Hry bez diváků nekonaly. Nebylo tím pádem zřejmé, jak budou vypadat a jak se budou sportovci a trenéři cítit. Ačkoli zkušenosti z některých národních i mezinárodních soutěží jsme měli. Ještě nikdy se nekonala olympiáda, během níž byly slyšet všechny pokyny trenérů od postranních čar, pískání podrážek bot při změnách směru, projevy radosti či frustrace hráčů a hráček, dokonce dech samotných sportovců.

Diváky v Tokiu nahrazovali sportovcům jejich spoluhráči, trenéři a hrstky členů doprovodu, kteří měli to štěstí a dostali akreditace jako součást národní

výpravy. Mnoho sportovců přirovnávalo soutěže k lepším tréninkům.

Protože pro olympijské hry byla účast diváků zakázána, povolili pořadatelé sportovcům alespoň povzbuzovat jejich týmové kolegy od „postranních čar“. Například američtí plavci během závodů zpívali sborové chorály a bubnovali nafukovacími tyčemi v národních barvách, aby vytvářeli zvuk, který bude připomínat fandění diváků. Na venkovních sportovištích se k tomu připojil i hluk velkoměsta, včetně houkání kolemjedoucích aut.

S pomocí přispěchal i Mezinárodní olympijský výbor, jenž shromáždil zvuky bouřících davů z tribun z předchozích Her. Tyto nahrávky se pouštěly do zvukových systémů v takové výšce, aby potlačily například ozvěnu kroků sportovců či jiné ruchy. Zajímavým pokusem bylo i angažování DJ Roueche, jenž běžně mixuje hudbu při utkáních LA Lakers. Jeho hudební smyčky v Tokiu provázely zápasy plážového volejbalu a vyplňovaly čas mezi směny v baseballu. Pozorní posluchači si všimli, že v pozadí jsou slyšet chorály podporující sportovce USA. Pohledy na toto zpestření se rozcházejí. Někteří reagovali formou ‚lepší než pronikavé ticho tribun‘, další ho kritizovali.

Tvrdím, že nic nemůže nahradit podporu fanoušků. V rolích hráče i trenéra jsem několikrát na vlastní kůži poznal, jak vzrušující je přicházet na palubovku za hlasitého vítání vyprodaných tribun. S tím se nedá nic srovnat. A to nemluví

o vizuální stránce prázdných tribun. Reflektory mířící na prázdná sedadla, která se pořadatelé snažili zakrýt, aby netvořily jednobarevný tichý celek. Kameramani televizních přenosů se marně snažili zabírat pouze první řady. Ačkoli režiséři přenosů dělali, co mohli, měli jsme „mimořádnou příležitost“ například zahlédnout dělníky v montérkách, kteří mezi prázdnými sedačkami lovili zapadlé odražené míče, o které by se v běžných časech popraly zaplněné tribuny, a vítěz by si trofej slavnostně odnesl domů.

Okolnosti nejvíce zasáhly japonské sportovce. Tou největší ranou pro ně byl zahajovací ceremoniál. Když vstoupili na olympijský stadion, nedostalo se jim téměř žádných ovací, nevířaly je jásající davy, nepocítili silný projev národní hrlosti, nepocítilou elektrizující podporu, se kterou by šli do svých sportovních bitev. Japonci získali v Tokiu 58 medailí. Vždy chtěli poděkovat za podporu domácím fanouškům, ti zase přišli o šanci poděkovat sportovcům.

Japonsko nemohlo světu ukázat a pochubit se, jakých pokroků dosáhlo od konání Her v roce 1964. Japonci přípravě a pořádání akce podřídili vše, jejich každodenní život byl limitován s vidinou odměny v podobě jejich účasti v hledišti sportovišť. Ztratili i tuto naději.

Ohlušující ticho se ozývalo i za branami sportovišť. Ve městě, které nikdy nespí, v mraveništi, které nikterak nenažnačovalo konání velkého sportovního svátku. □

Vzít to do svých rukou

Vítězslav Veselý je mistrem světa v hodu oštěpem, ale je otázkou, zda bronz na olympiádě v Tokiu není tím jeho největším sportovním úspěchem. Proč? Jednak se v osmatřiceti letech v atletice už zpravidla nejezdí pro medaile, ale zejména proto, že se před čtyřmi lety rozhodl jít vlastní cestou, bez trenéra. Sice v dobrém, ale opustil největší legendu Jana Železného a vsadil na vlastní pocit.

TEXT: ZDENĚK HANÍK

ZDENĚK HANÍK: „S oblibou se ve sportu mluví o stavu flow. To je takový ten pocit, kdy se zastaví čas a sportovec je v blaženém stavu, kdy se vše zjednoduší. Jenomže ten nepřichází jen tak, že lusknou prsty. Je výsledkem tvrdé práce i utrpení. V Tokiu přišel jeden z vašich velkých závodů a přišel s ním ten stav?“

VÍTĚZSLAV VESELÝ: „Nevím. Možná mi časem přijde uvědomění toho, co se tam stalo. Neumím si to navozovat vědomě. Protože čím více se budu snažit navodit si určitý stav, tím více způsobím určité snažení. Pokud bych to dohnal do absurdna, tak se mi něco děje a já se na to dívám. A buď se člověku děje něco v souladu s jeho představou, a v tu chvíli je šťastný, protože se naplňuje jeho projekce do světa. Anebo se to neděje a přichází utrpení. Ale v momentě, kdy tam tu představu nevnučuji, napojím se na proud toho, co se děje. Ve sportu to je paradoxní – chci dosáhnout výsledku, ale v tu chvíli výsledek nesmím řešit, protože to už je vlastní představa. Spousta psychologů učí sportovce být tvůrci světa, aby ucho-pili realitu a dělali vše tak, jak chtějí oni. Nevím, jestli mi tohle nejde, ale hledám to z druhé strany.“

ZH: „Čili u vás to není tak, že si řeknete, že to bude tak či onak, a ono to nastane?“

VV: „To je sugesce a ty mi nikdy nefungovaly. U mě to jde spíš zevnitř. A já ten vnitřek neošálím. Aktuální realita odpovídá na nitro člověka. Pokud mě něco štve, tak je to nejspíš tím, že jsem toto něco zatím neintegrovat do svého prožívání.“

ZH: „Často se také hovoří o tzv. vizualizaci. A lidé ji většinou chápou tak, že si třeba představíte, jak ten oštěp letí, ale vy naznačujete, že si to představíte spíš vnitřním pocitem?“

VV: „Ano. Mám komplexní představu pocitu, pro který si jdu. A je důležité, že jsem ho už, třeba na tréninku, zažil. Ta představa vypadá tak, že tělo oštěpaře je takový prak: záda jsou rovné prkno, vznikne tam předpětí a ruka vystřelí sama. Tuto představu jsem si vizualizoval. Viděl jsem to na videu a představil jsem si sám sebe, ten pocit, kdy se mi ruka napne. A pak jsem házel kuličky a hledal ten pocit, protože se nevidím, jak házím. Ani to cíleně nenatáčíme na video, mně jde o ten pocit.“

ZH: „Házíte malé kuličky? Stejnou technikou jako oštěp?“

VV: „Ano, malé kuličky, kilo, kilo a půl. Z pár kroků, postupně to hledám, od jednoduššího po složitější pohyb.“

ZH: „Jak daleko ta kulička letí?“

VV: „Já házím do sítě. Je to rychlejší, i mi to trošku pomáhá. Drží mě to více vzadu a nespěchám.“

ZH: „Když házíte do sítě, tak přeci nevidíte, jak to letí daleko...“

VV: „No právě. U kuličky by to asi nebylo vypovídající, ale u oštěpu probíhá určitá analýza, jak letí, co jsem tam udělal a co ne. Ale při házení do sítě jsem více koncentrovaný na prožitek pocitu odhodu. Toho, co se tam stalo, a méně mě rozptyluje let oštěpu. S tím jsem si hrál a našel jsem něco, možná je to touha srdce. A ta když tam je, tak se věci jakoby náhodou

VÍTĚZSLAV VESELÝ

- 38letý oštěpař, 2x bronzový olympijský medailista (2012, 2020)
- mistr světa (2013) a Evropy (2012), 2x celkový vítěz Diamantové ligy (2012, 2013)

val, něco ve smyslu: „pocit dobrý, ale co tam máme dál?“

ZH: „Padlo slovo sebevědomí. Co znamená pro vás?“

VV: „To se dost vyvíjelo. Od představy suverénismu, ale pouze toho projeveného, až po komplexní představu, jak to vnímám nyní. Sebevědomí je podle mě představa o sobě, něco, co jsem o sobě poznal, o svých schopnostech. Něco, co mám v ruce a už jsem to prozkoumal.“

ZH: „Podle toho, co říkáte, to vypadá, že sebevědomí není vrozené, ale že se utváří.“

VV: „Jednoznačně. To si myslím.“

ZH: „Užil jste zvláštní slovo suverénismus. Ten ale není sebevědomí.“

VV: „Není, ale suverénní chování může ze sebevědomí vyplývat. A pro mě je to také výzva. Pokud vím, kdo jsem, co chci, jaké jsou moje možnosti, tak proč bych se v určitých situacích ostýchal nebo bál? Ten pocit vzniknul a je to něco, co se dále utváří. Myslím si, že to Jung hezky popsal. Poznáváme svět, a dostáváme od něho zpětné vazby. Svět je zrcadlo o nás. A někdy jsme schopni díky tomu zrcadlu dozvědět se něco víc o sobě samém. To poznávání sebe sama se děje pořád, jen někdy člověk potřebuje pár facek a kopanců, než si uvědomí, že to nemá zapotřebí, a začne hledat způsob, jak integrovat to, co ho do té doby iritovalo. Začne s tím komunikovat a v tu chvíli se dozvídá také něco o svém vnitřním světě. A jak se to dozvídá a pracuje s tím, tak se to dostává do vědomí, do komplexního obrazu já.“

ZH: „S tímto filozofickým náhledem na svět asi trochu narazíte u životního pragmatika, jako je Honza Železný, ne?“

VV: „To je pro mě fascinující. Ano, on je pragmatik. Já jsem typ, který by se nejraději rozplynul v celku. To je pro mě výzva k prozkoumání druhého pólu. Fascinuje mě celek a jednota. Skrz to jsem pochopil, co je to láska. Ale na druhou stranu potřebuji někoho, kdo mi řekne: Pozoruj si hvězdy, ale teď je potřeba sázet ředkvičky. Tohle dokáže Honza Železný. On se rozhodne, v tu chvíli už to rozhodnutí nezpochybňuje a jde za tím. To je strašně zdravé. Já si to zase všechno zpochybňuji, přemýšlím. Jsem strašně rád, že jsem takového člověka potkal.“

ZH: „On zjednoduší realitu, rozhodne se pro určitou cestu a dál nepochybuje?“

VV: „Přesně, nesmí pochybovat a jde. Zastaví se až na další křižovatce, zase se →

začnou skládat tak, aby ji člověk mohl prožít. Je to zvláštní, ale i teď v Tokiu jsem měl v sobě pocit, že je to dobré. Chtěl jsem si zazávodit. Kladný pocit, který se vytvořil, protože jsem měl dobré výkony na tréninku, cítil jsem se dobře.“

ZH: „Jasně, život je pocit, i v tréninku se dá použít ten průměr.“

VV: „To je něco, co se buduje už od přípravy, od listopadu. Buduje se sebevědomí, které vyústí ve vnitřní obraz o sobě, že jsem připravený, že jsem na tom dobře. Mám to na sobě otestované. A jaké mám vědomí o sobě, s tím souvisí projev navenek – výkon. Jel jsem do Tokia otevřený a nepředstavoval jsem si, že ve 38 letech můžu zažít něco jako medailový ceremoniál na olympiádě v té konkurenci, která se zrodila za poslední roky. A vždycky někdo prohodil něco o medaili a já si říkal, to jsou takové dobré vtípky. Ale objevovalo se to překvapivě často. Tak jsem si uvědomoval, že to je zvláštní znamení, a nějak jsem to v sobě pocitově měl. Teď vidím, že realita zrcadlila mé vnitřní nastavení. Nechtěl jsem to racionalizovat, jsem skromný, ale něco jsem tam cítil. Jako bych to trochu bagatelizo-

ZDENĚK HANÍK

- zakladatel Unie profesionálních trenérů při ČOV
- bývalý kouč volejbalových reprezentací mužů Česka a Rakouska
- současný místopředseda ČOV

FOTO SPORT: PAVEL MAZÁČ

VZKAZ OD VÍTĚZSLAVA VESELÉHO

„ASI TO BUDE ZNÍT JAKO KLIŠÉ, ALE SPORTOVČŮM BYCH VZKÁZAL, ABY DĚLALI NĚCO, CO JE BAVÍ, ABY SE STALI OTROKY SVÉ DUŠE. A TRENÉRŮM, ABY JIM TO DOVOLILI.“

rozhodne podle aktuální situace, a život jde dál. Pro mě je to výzva. Já jsem rozplynutý chaotik, a potřebuji se dostat do utřídnosti a formy.“

ZH: „Vy jste se v určitou chvíli rozešli a šli jste si každý svojí cestou. Je to tak?“

VV: „Ano.“

ZH: „A vy jste od té doby neměl trenéra?“

VV: „Ne. Hledal jsem další výzvu, ale vždy jsem měl v sobě pocit, že by bylo zajímavé to zkusit. A jsem strašně rád, že jsem si dovolil dát na svůj vnitřní pocit. Mysl mi to ztěžovala: odejít od legendy? On mě dovedl do vrcholového sportu, byl s ním spojen můj celý sportovní život. A bylo pro mě strašně těžké rozhodnutí odejít od někoho, jako je Železný. Celý svět by s ním rád trénoval. On má přirozenou autoritu tím, jaký je. Je to fenomén v určitém smyslu, mimořádná osobnost jako všichni výjimeční sportovci. Nebylo to jednoduché rozhodnutí, ale život mě do toho nějak donutil a jsem rád. Člověk se nesmí bát a musí si to dovolit. Byl to risk, ale já jsem si říkal, že bych si mohl vyčítat, kdybych to býval nezkusil. Nevěděl jsem, kolik let kariéry mám před sebou, jak dlouho budu házet. A tak jsem to zkusil.“

ZH: „A kdy přesně se to stalo?“

VV: „Bylo to na podzim 2017 po MS v Londýně. Předtím v Riu jsem byl sedmý. Před MS jsem měl problémy celou sezonu, nebyl jsem dobře připravený, bolely mě achilovky a byla to první kvalifikace, na které jsem vypadl. V životě jsem

vypadl jenom ve dvou kvalifikacích. Nepředstavoval jsem si, že to budu dělat lépe než s Honzou. Měl jsem jen touhu to zkusit. Vyvíjelo se to, snažil jsem se vycházet z toho, jak jsme dříve trénovali, neměnit věci, které se osvědčily a fungují. Měl jsem to vše zaznamenané, tak jsem jel ze začátku podle toho. A postupně se to vykrystalizovalo. Zvláštní ale je, že já jsem se tento rok ani jednou nepodíval do tréninkového deníku. Mám kompletní představu, co ve které fázi dělat, ale všechno jsem si vymyslel ad hoc. A všechno podle pocitů. Dovolil jsem si třeba se i na ten trénink jeden den vykašlat. Nebo jsem to úplně změnil. Snažil jsem se spojit sám se sebou. To je ta největší moudrost. V těle všechno je. A my akorát potřebujeme ty anténky vtáhnout dovnitř. Všechno nás od narození vytahuje ven, od nás, od našich tužeb, talentů. Od toho, co by nás zcelovalo a co by nás dělalo šťastnými, vytahujeme tu pozornost mimo nás a hledáme štěstí venku. A pak jsme nešťastní a hledáme cestu zpátky.“

ZH: „To je přeci Labyrint světa a ráj srdce od Komenského. Tam je to všechno popsané: všude v okolí se zklameš, zabloukáš, dokud nenajdeš cestu zpět do sebe, do svého srdce. Nicméně, Honza Železný byl v tu chvíli úplně mimo váš tréninkový režim? I na olympiádu jste jel sám?“

VV: „Snažil jsem se přípravu dělat tak, abych sám nejezdil. Měli jsme dobré vztahy, Honza mi i řekl, že kdykoliv

budu potřebovat pomoc nebo poradit, ať přijdu. Někdy se o tom bavíme a jsem za to strašně rád. Jezdím na stejná místa nebo se minimálně potkáme v JAR. Ono je strašně těžké trénovat sám. Člověk se potřebuje hecnout. Skupina je pro závodníka velké plus, zvlášť když je unavený. Někdy jsem se třeba na odhody připojil. V Africe jsem ho dvakrát poprosil, aby se podíval na pár hodů a řekl mi zpětnou vazbu. Jsem rád za ten kontakt.“

ZH: „Co vám řekl po závodě v Tokiu?“

VV: „Ještě jsme se nijak extra nebavili. On hned ráno po závodě odlétal. Bylo na něm vidět, že je hodně dojatý, a během závodu se mě snažil povzbudit. Říkal mi, ať si to vezmu a vynahradím si Londýn, který byl pro mě obrovské zklamání. Už jsem měl hozeno 85 metrů, ale ještě se mi snažil pomoci, ať je to ještě lepší. I když se pro mě otevřela nebesa, mohla se otevřít ještě víc. Vždycky je potenciál vyšší, než si člověk představuje.“

ZH: „Co vás, od té doby, co jste sám, mohlo motivovat?“

VV: „Myslím si, že člověk je na světě proto, aby dělal, co ho baví. Tělo nás o tom informuje, jací jsme a co nám dělá dobře, a co ne. Našel jsem způsob toho, jak mě sport dále naplňuje a baví. Pro mě je strašně důležité filozofování a poznávání. Je to pro mě zdroj poznání sebe sama, výzev, překonávání překážek. Paradoxně během těch čtyř let, co jsem sám, to tak nebylo vždycky. Je to až poslední rok. Takový plod toho všeho předtím. Ty roky nebyly zdaleka jednoduché. Měl jsem nemoci, životní peripetie, kdy jsem trénoval Nikolu Ogrodníkovou, bralo mi to hodně energie od mého házení, vlastně jsem to určitým způsobem obětoval. Ale nebylo to to, co mě naplňovalo. Byl jsem rád, že mohla přejít do skupiny k Honzovi, bylo to pro ni lepší řešení, i když to tak třeba tehdy nevnímala. A nakonec se to vyvrátilo tak, že teď letíme z Tokia a já mám ve 38 letech medaili v batohu.“

VZKAZ OD ZDEŇKA HANIKA

„JAK VIDNO, JSOU RŮZNÉ CESTY, JAK DOJÍT K ÚSPĚCHU. Z TOHOTO KRÁSNÉHO PŘÍBĚHU VYPLÝVÁ, ŽE BUDE DOBRÉ ZBAVIT SE PŘEDSUDKŮ, A PŘEDEVŠÍM ZARUČENÝCH PRAVD.“

iSport

LIFE

ZÁVODY

s Buřinkou

STAVEBNÍ
spořitelna České spořitelny

**Děti:
100 Kč**

**Dospělí:
od 290 Kč**

Při včasné registraci, tričko pro dospělého ZDARMA s motivem pro konkrétní závod!

18. 9. Zoo Brno

16. 10. Praha, Milíčovský les

www.isportlife.cz

CZC.CZ

Dvojky hrají fér

Bez falešných slev
a s transparentní historií cen

500 Kč
NA DALŠÍ
NÁKUP

Nabídka platí od 1. 9. do 30. 9. 2021 nebo do vyprodání zásob. Sleva 500 Kč na další nákup platí do 31. 10. 2021 a lze uplatnit při nákupech nad 4 999 Kč.